

ZAPISNIK

64. skupne seje mestnega zbora MLOL

z dne 13. 5. 1955

Mestni ljudski odbor
glavnega mesta
L j u b l j a n a .
Tajn.skupšč. pisarna

Ljubljana, dne 24.maja 1955

S K L E P I

64. skupne seje MLO Ljubljana z dne 13.maja 1955

1. sklep: Sprejeto je bilo poročilo Sveta za notranje zadeve MLO o delu v letu 1954.
Tajništvo za notranje zadeve MLO.
2. sklep: Sprejet je bil odlok o pobiranju občinskega prometnega davka in to po predlogu.
3. sklep: Sprejet je bil odlok o pobiranju občinskih taks - po predlogu.
Tajništvo za gospodarstvo MLO
Pravni odsek Tajništva MLO zaradi objave v Uradnem listu
4. sklep: Sprejeta je bila odločba o konstituiranju gospodarske organizacije "Gospodinjski biro" - po predlogu.
5. sklep: Sprejeta je bila odločba o konstituiranju obrtne gospodarske organizacije "Gospodinjske šivalnice" - po predlogu.
6. ~~sklep~~: Sprejeta je bila odločba o ustanovitvi in konstituiranju samostojnega gostišča Gostilna Otok Vis - po predlogu.
7. sklep: Sprejeta je bila odločba o izločitvi obrtne delavnice v Rožni dolini c.V/2 iz drž.obrtnega podjetja "Čevljarni in o ustanovitvi samostojne obrtne organizacije "Modno čevljarstvo Rožnik" - po predlogu.
8. sklep: Sprejet je bil sklep, da se izda garancija podjetju Tekstil - impex za investicijski kredit din 5,000.000.- za dobo 5 let.
9. sklep: Sprejet je bil sklep, da se izda garancija Kmetijskemu posestvu Log za redni obratni kredit v višini din 600.000.- z veljavnostjo do 31.VIII.1955.
Tajništvo za gospodarstvo MLO.
10. sklep: Sprejet je bil sklep, da se imenuje za poslovodjo trgovine "Grmada" Celovška c.101 Dragu Čučnik.
11. sklep: Sprejet je bil sklep, da se na lastno prošnjo razreši Pavel Krulj kot poslovodja trgovine "Rožnik", Titova 37.
12. sklep: Sprejet je bil sklep, da se na lastno prošnjo razreši Jožica Škoda kot poslovodja trgovine "Zeleni hrib", Dolenska c.32/a.

13. sklep: Sprejet je bil ~~sklep~~, da se razreši Avgust Obersnel kor direktor "Črevarne" Ljubljana.
14. sklep: Sprejet je bil sklep, da se na lastno prošnjo razreši ing. Anton Tribušon kot direktor Tovarne kleja.
15. sklep: Sprejet je bil sklep, da se na lastno prošnjo razreši Pavel Kolenc kot direktor "Klavnice" Ljubljana.
16. sklep: Sprejet je bil sklep, da se imenuje za poslovodjo trgovine podjetja "Vino-produkt" Mato Kordič.
17. sklep: Sprejet je bil sklep, da se imenuje komisija, ki bo pregledala delo upravnika Splošnega tapetništva Poljanska 73 - Alojza Lemuta. V komisijo se imenujejo :
Ivan Kristan, Franc Pozaršek in Ivan Vidmar.
18. sklep: Sprejet je bil sklep, da se imenuje komisija, ki bo pregledala delo direktorja trg. podjetja "Železnica" - Rudolfa Rauha v komisijo se imenujejo : Stane Vrhovec, Ciril Marinček in Viktor Valič.
19. sklep: Sprejet je bil sklep, da se ista komisija kot pod 18/ pregleda delo poslovodje trgovine "Pri livarju" - Djakovičeva 2, Petra Januša.
20. sklep: Sprejet je bil sklep, da se imenuje komisija za reševanje pritožb o socialnih podporah na II. stopnji. V komisijo se imenujejo odborniki : Albina Pečaver, kot predsednik, Franc Kumše in Lado Krošelj kot člana.
Odsek za personalno evidenco MLO, da izdela odločbe.
21. sklep: Sprejet je bil sklep, da zastopata na letni skupščini konference mest v Sarajevu Mestni ljudski odbor Ljubljana na dr. Marijan Dermastia, predsednik MLO in Silvo Sivic, tajnik MLO.
22. sklep: Sprejet je bil sklep, da se izda pooblastilo tov. predsedniku MLO, da na skupščini konference mest v Sarajevu predlaga, da bo naslednja skupščina v letu 1956 v Ljubljani.
Tajništvo MLO.

Iz skupščinske pisarne:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "J. Kordič", written over a horizontal line.

I Z Z A P I S N I K A

64. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana-e, dne 13. maja 1955

Sejo je vodil dr. Marijan Dermastia, predsednik MLO.

Zapisnik seje je vodil Silvo Sivic, tajnik MLO

Za overitelja zapisnika sta bila soglasno izvoljena odbornika Nika Arko in Alojz Baraga.

Seja je bila sklepčna, ker je bilo od 70 odbornikov mestnega zbora ~~zbe~~ navzočih 50, od 58 odbornikov zbora proizvajalcev pa 39. Na seji sta bila navzoča tudi republiška poslanca Angela Ocepek in Ivan Curk.

Zapisnik 63. skupne seje je bil soglasno одобren.

Predsednik je predlagal naslednji

d n e v n i r e d :

1. Poročilo sveta za notranje zadeve MLO o delu v letu 1954
2. Predlog odloka o pobiranju občinskega prometnega davka.
3. Predlog odloka o pobiranju občinskih taks.
4. Gospodarske zadeve.
5. Pravilnik o dopolnilnih plačah in nagradah uslužbencev Komunalne banke v Ljubljani.
6. Pravilnik o določitvi položajev in njih razvrstitvi v položajne razrede pri Komunalni banki v Ljubljani.
7. Personalne zadeve.

Obornik Janko Dekleva, predsednik Komisije za predpise in organizacijska vprašanja je predlagal, da se 5. in 6. točka črta z dnevnega reda, ker bo na prihodnji skupni seji MLO na dnevnem redu statut komunalne banke in bi vse vse tri točke obravnavale hkrati.

Tako spremenjen dnevni red je soglasno sprejet.

I.

POROČILO SVETA ZA NOTRANJE ZADEVE MLO O DELU
V LETU 1954

Odbornik Marijan Jenko ,predsednik Sveta za notranje zadeve MLO je dal pojasnila k poročilu,ki je bilo objavljeno v "Glasniku" št.31 in 32.

O poročilu so razpravljali odborniki: Tone Martinšek, Alojz Matelič,Ostoj Tuma,Ivan Deu,Tone Polajnar,in republiški poslanec Angela Ocepek.

Poročilo je bilo z vsemi predlogi iz razprave soglasno sprejeto.

II.

PREDLOG ODLOKA O POBIRANJU OBCINSKEGA PROMETNEGA
DAVKA

Sprejem odloka,ki je bil objavljen v "Glasniku" št. 35 je predlagal odbornik Franc Sitar,član Sveta za gospodarstvo MLO.

Odlok je bil soglasno sprejet.

III.

PREDLOG ODLOKA O POBIRANJU OBCINSKIH TAKS.

Odbornik Franc Sitar,član Sveta za gospodarstvo MLO je po obrazložitvi predlagal,da se sprejme odlok o pobiranju občinskih taks.(Predlog odloka objavljen v "Glasniku" št.35).

O predlogu so razpravljali odborniki : Ostoj Tuma, Marijan Jenko, Miroslav Cernivec in Franc Sitar.

Odlok je bil sprejet kot je bil predlagan.

IV.

GOSPODARSKE ZADEVE.

Odbornik Franc Štar, član Sveta za gospodarstvo MLO je predlagal:

1. da se sprejme odločba o konstituiranju gospodarske organizacije "Gospodinjski biro". Sedez organizacije je v Ljubljani Trubarjeva ul.8, in ima dejavnost : storitve gospodinjstvom. Za začasnega direktorja se imenuje tov.Nasta Sešek .

Pojasnila k predlogu je dala odbornik Olga Krajger.

Predlog je bil soglasno sprejet.

2. Da se sprejme odločba o konstituiranju obrtne gospodarske organizacije "Gospodinjske sivalnice" Obrtna organizacija bo imela 6 uslužnostnih obratov - sivalnic z dejavnostjo: sivanje in krpanje perila ter vrhnje obleke. Za začasnega direktorja se imenuje Tončka Henigman.

Predlog je bil soglasno sprejet.

3. Da se sprejme odločba o ustanovitvi in konstituiranju samostojnega gostišča "Gostilna otok Vis", Ljubljana, Tržaska c. 46. Predmet poslovanje je : gostilna, postrežba z jedjo in točenje pijač vseh vrst.

Predlog je bil sprejet z večino glasov. (trije proti).

4. Da se sprejme odločba, s katero se potrjuje sklep, delavskega sveta državnega obrtnega podjetja "Čevljarna", Tobacna ul.1 , da se iz obrtne organizacije izloči delavnica v Rožni dolini c.V/2 in ustanovi samostojno gospodarsko organizacijo.

Naslov nove gospodarske organizacije je : Modno čevljarstvo Rožnik , s poslovanjem : ročna izdelava in popravila čevljev.

Predlog je bil soglasno sprejet.

5. Da se izda garancija podjetju "Tekstil-impex" Ljubljana, za investicijski kredit din 5,000.000.-, z rokom vračanja 5 let.
6. Da se izda garancija Kmetijskemu posestvu Log za redni obratni kredit v višini 600.000.- din z veljavnostjo do 31.VIII. 1955.

Obe garanciiji sta bili soglasno odobreni.

V.

PERSONALNE ZADEVE

Odbornik Jože Kopitar, predsednik Komisije za izvolitve in imenovanja je predlagal :

1. da se imenuje za poslovodjo trgovine "Grmada", Celovška c. 101 Drago Čučnik;
2. da se na lastno prošnjo razreši Pavel Krulj, poslovodja trgovine "Rožnik", Titova 37;
3. da se na lastno prošnjo razreši Jožica Škoda, poslovodja trgovine "Zeleni hrib", Dolenjska c. 32/a;
4. da se razreši Avgust Obersnel kot direktor "Črevarne" Ljubljana;
5. da se razreši na lastno prošnjo ing. Anton Tribušon dolžnosti direktorja Tovarne kleja;
6. da se na lastno prošnjo razreši Pavel Kolenc dolžnosti direktorja "Klavnice" Ljubljana;
7. da se na predlog upravnega odbora podjetja "Vino-produkt" imenuje za poslovodjo te trgovine Mato Kordič.

K predlogu je stavila pripombo odbornik Olga Krajger.

8. Da se imenuje komisija, ki bo pregledala delo upravnika Splošnega tapetništva, Poljanska c. 73 Alojza Lemuta. V komisijo se imenujejo odborniki: Ivan Kristan, Franc Pozaršek in Ivan Vidmar.
9. Da se imenuje komisija, ki bo pregledala delo direktorja trg. podjetja "Železnina" - Rudolfa Rauha in poslovodjo trgovine "Pri livarju" - Djakovičeva ul. 2 - Petra Januša. V komisijo se imenuje: Stane Vrhovec, Ciril Marinček in Viktor Valič.
10. Da se imenuje komisija za reševanje pritožb o socialnih podporah na II. stopnji. V komisijo se imenujejo odborniki: Albina Pečaver kot predsednik, Franc Kumše in Lado Krošelj kot člana.

Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Predsednik MLO je obvestil skupščino, da bo 16. maja letna skupščina mest v Sarajevu. Skupščina bo razpravljala o funkcioniranju organov ljudskega odbora, posebno upravnih organov. Referat o funkcioniranju uprave ljudskega odbora so pripravili tovariši iz uprave MLO Ljubljane in pride kot eden glavnih referatov na medmestno skupščino. Zaželeno je, da bi se konference udeležila manjša delegacija, zato predsednik predlaga kot zastopnika MLO Ljubljana tajnika, ki bo referent na konferenci in sebe. Dalje je prosil tov. predsednik za pooblastilo, da bi na skupščini v Sarajevu predlagal, da bi se vršila prihodnja skupščina konference mest v letu 1956 v Ljubljani.

Odborniki so predlog tov. predsednika odobrili soglasno s ploskanjem.

Dnevni red je bil izčrpan in predsednik je zaključil sejo.

Vodja zapisnika:
Silvo Šivic, l.r.

P r e d s e d n i k :
Dr. Marijan Dermastia, l.r.

Overiteljja zapisnika:
Nika Arko, l.r.
Franc Alič , l.r.

Z A P I S N I K

=====

64. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila v petek, dne 13. maja 1955 od 16.30 do 19.00 ure v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani.

Predsednik MLO tov. dr. Marijan D e r m a s t i a začne sejo, ki je bila sklicana na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi Silvo Š i v i c , tajnik MLO.

Predsednik MLO predlaga za overitelja zapisnika ljudska odbornika: Niko A r k o in Alojza B a r a g o .

Predlog je bil s o g l a s n o sprejet.

Seja je bila sklepčna, ker je bilo od 70 odbornikov mestnega zbora prisotnih 50 in od 58 odbornikov zbora proizvajalcev 39.

Izostanek so opravičili: Klanjšek Ada, Kristan Ivan, ing. Lapajne - Oblak Sonja, ing. Marentič Vera, Mazovec Lado, Miklavc Angela, Novak Franc, dr. Pretnar Jože, Trtnik Tone, Vodopivec Lado, Vrhovec Stane, Zdešar Henrik, Bizjak Karol, Breskvar Avgust, Ceglar Hinko, ing. Čotar Rado, Fortuna Lojze, ing. Jelenc Danilo, Rode Bernard, Štritof Franc in Vonta Jože.

Izostanka niso opravičili: Keber Jože, Krese Leopold, Pečaver Albina, Plevnik Jože, Strah Franc, Suhadolc Anton, Vidmar Ciril, Zupet Avgust, Alič Franc, ing. Bajec Viktor, Filiplič Jože, Jeriha Mirko, Nedeljkovič Vukadin, Stanič Viljem, Strojinc Franc, Štolfa Rafael, Vlachy Adi in Vogelnic Stane.

Na seji sta bila navzoča poleg odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev tudi: C u r k Ivan in O c e p e k

Angela.

Zapisnik 63. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev prečita tov. Silvo Š i v i c , Tajnik MLO.

Zapisnik je bil soglasno odobren.

Predsednik predlaga naslednji

d n e v n i r e d :

1. Poročilo Sveta za notranje zadeve MLO o delu v letu 1954.
2. Predlog Odloka o pobiranju občinskega prometnega davka.
3. Predlog Odloka o pobiranju občinskih taks.
4. Gospodarske zadeve.
5. Pravilnik o dopolnilnih plačah in nagradah uslužbencev Komunalne banke v Ljubljani.
6. Pravilnik o določitvi položajev in njih razvrstitvi v položajne razrede pri Komunalni banki v Ljubljani.
7. Personalne zadeve.

Predsednik, da dnevni red v razpravo.

D e k l e v a Janko:

Predlagal bi, da se 5. in 6. točka črta iz dnevnega reda in sicer radi tega ker pravila za ureditev plač in položajnih dodatkov, ki izvirajo iz statuta Komunalne banke, ki ga MLO še ni sprejel, tako da ni osnove na podlagi katere naj bi se sprejela predlagana pravilnika. Radi tega predlagam, da se na prihodnji seji sprejme statut Komunalne banke in pravila.

Ker ni drugih pripomb, da predsednik dnevni red z izpustitvijo točke 5. in 6. na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

Poročilo poda tov. J e n k o Marijan, predsednik sveta za notranje zadeve, kakor sledi:

Celotno poročilo se glasi:

P o r o č i l o

Sveta za notranje zadeve MLO gl. mesta Ljubljana za leto 1954.
Gradivo za sejo Mestnega ljudskega odbora.

Kot organ mestnega ljudskega odbora Ljubljane, ima Svet za notranje zadeve v smislu 130. člena Zakona o okrajnih ljudskih odborih sledeče delovno področje : varstvo pravnega reda, varstvo javnega reda in miru, skrb za varnost prometa, zatiranje kriminalnosti, zasledovanje storilcev kaznivih dejanj, izvrševanje kazni, matična služba, protiletalska zaščita in požarno - varnostna služba. O vseh teh vprašanjih ima svet široko možnost načelnega razpravljanja in predlaganja ljudskemu odboru potrebnih ukrepov za zaščito varnosti oseb in premoženja, utrjevanje javnega reda in miru, prometne varnosti itd. Glede na nekoliko svojstven značaj vsebine dela in ker je v administraciji ljudskega odbora oddelek za notranje zadeve, zaradi posebnega značaja nalog istočasno tudi aparat republiškega državnega sekretariata za notranje zadeve, ni svet za notranje zadeve pri izvrševanju svojih nalog popolnoma izenačen z ostalimi sveti. Ta posebnost v delu je bila tudi vzrok, da je Svet za notranje zadeve v Ljubljani počasneje razvijal svoje delo od ostalih svetov, da so člani sveta večkrat diskutirali o vsebini in oblikah svojega dela, da je svet delal predvsem na iniciativo sekretarja sveta, t.j. načelnika tajništva za notranje zadeve, manj pa na pobudo članov sveta, ljudskega odbora oz. zborov volilcev. Prav zaradi tega je bil Svet za notranje zadeve bolj posredniški organ med tajništvom za notranje zadeve in mestnim ljudskim odborom, kakor pa del mestnega ljudskega odbora kot predstavniškega organa, ki je dolžan usmerjati in skrbeti tudi za pravilno izvajanje politike na področju notranjih zadev.

Omenjene težave in ovire je novi svet izvoljen na seji mestnega ljudskega odbora dne 23.7.1954 skušal odpraviti in je v tej smeri dosegel vidne uspehe. Svet za notranje zadeve sestavlja 9 članov, od teh so štirje odborniki MLO in pet drugih državljanov ter načelnik tajništva za notranje zadeve kot tajnik sveta. Nima pa svet v svojem sestavu nobenih odborov, niti komisij, ker tega dosedaj naloge ne zahtevajo.

K r i m i n a l

V letu 1954 je bil zabeležen ponoven padec tako imenovanega političnega kriminala, t.j. tistih kaznivih dejanj, ki so v našem kazenskem zakoniku opredeljena kot kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo. Od skupnega števila raziskanih kaznivih dejanj v Ljubljani, je bilo v lanskem letu le 0,38 % političnih kaznivih dejanj. Socialistični družbi in državnim varnostnim organom je torej uspelo politične nasprotnike potisniti na pozicije običajnih kriminalcev. Kriminaliteta v gospodarstvu predstavlja danes osnovno bazo za dejavnost političnih kriminalcev. Prav zaradi tega so v preteklem letu organi tajništva za notranje zadeve posvečali posebno skrb odkrivanju kriminalitete v gospodarstvu.

Kaznivi dejanja v gospodarstvu so vsa tista dejanja, ki ogrožajo ali rušijo gospodarska razmerja, oz. taka dejanja, ki so neposredno in pretežno naperjena zoper naš gospodarski sistem. Oblike kaznivih dejanj v gospodarstvu so najrazličnejše in jih lahko razvrstimo v tri skupine, med katerimi seveda ni ostrih meja, ker se škodljivci v gospodarstvu poslužujejo vseh mogočih oblik, trikov in mahinacij in ne izbirajo sredstev s katerimi hočejo priti do cilja.

Najprimitivnejše, pa zato še zdaleka ne najmanj nevarne oblike kriminalne dejavnosti v našem gospodarstvu, so tatvine oz. celo grabeži družbenega premoženja, razne goljufije, poškodovanja ali uničenja družbenega premoženja.

V nadaljno skupino štejemo tiste oblike kriminalitete v gospodarstvu, ki so tipične za naše gospodarstvo in za naš gospodarski sistem in jih naš kazenski zakonik uvršča v poglavje kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo in v poglavje kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost. (Poneverbe, nevestno gospodarsko polsovanje, nedovoljena trgovina, zlorabe uradnega položaja itd.).

V tretjo skupino spadajo vsa tista protipravna dejanja v našem gospodarstvu, ki jih lahko imenujemo družbeni kriminal. Značilna so po tem, da se z njimi ne okoriščajo toliko posamezniki ampak določene skupnosti, bodisi delovni kolektivi podjetij ali njihove sindikalne podružnice, bodisi ožje lokalne skupnosti ali razna društva. Storilci teh protipravnih dejanj so često pravne osebe, n.pr. razni upravni odbori, delavski sveti itd., ki pod vplivom raznih "strokovnjakov" ali tudi vodilnih uslužbencev, sprejmejo razne nezakonite sklepe s katerimi izigravajo zakonite predpise. Vsi ti pa s kršitvami zakonitih predpisov, ki jih navadno opravičujejo kot primerne in za lokalne potrebe koristne, v resnici zelo grobo rušijo naša razmerja v gospodarstvu (n.pr. med kupnimi in blagovnimi fondi, med fondi za investicije in družbeni standard) in z njimi naši družbeni skupnosti kot celoti, povzročajo navadno zelo veliko škodo.

V preteklem letu je bilo odkritih v primerjavi z le-

tom 1953, za 30 % več kaznivih dejanj v gospodarstvu in to :

- 185 primerov nedovoljene trgovine,
- 51 poneverb,
- 44 primerov nevestnega gospodarskega poslovanja,
- 71 tatvin in goljufij na škodo ljudskega premoženja,
- 29 primerov jemanja in dajanja podkupnin,
- 24 primerov sklepanja škodljivih pogodb, zlorab uradnega položaja in drugih kaznivih dejanja na škodo narodnega gospodarstva.

Okrožnemu Javnemu tožilstvu je bilo predanih v obtožbo 673 obdolžencev, med katerimi je bilo :

- 253 uslužbencev iz gospodarskih podjetij,
- 34 trgovskih poslovođij,
- 31 obrtnikov,
- 26 direktorjev in upravnikov,
- 24 knjigovođij itd.

Kako škodljivo je delovanje teh špekulantskih in brezvestnih ljudi za naše socialistično gospodarstvo nam zgororno kaže ugotovljena materialna škoda, ki znaša 250.240.000.- dinarjev. Od te škode odpade na nedovoljeno trgovino 33 milijonov dinarjev, na nevestno gospodarsko poslovanje 17 in pol milijona, na tatvine splošnega ljudskega premoženja, utaje davkov 61 milijonov dinarjev, na prekupčevanje in tihotapstvo 31 milijonov dinarjev, na poneverbe 5 in pol milijona dinarjev itd.

Nad tretjino kaznivih dejanj v gospodarstvu zazema, kot je iz pregleda razvidno, nedovoljena trgovina. Pretežna večina oseb, ki so se bavile z nedovoljeno trgovino in špekulacijami ni zaposlena, ali pa jim je služba le krinka pred javnostjo. Ti ljudje so znali najti sleherno možnost, da so si s preprodajami raznih artiklov domače proizvodnje, prigrabili velike dobičke. Največ so se povezali z raznimi tihotapci, ki so zaradi slabe kontrole carinskih organov na obmejnih prehodih, prinašali najrazličnejše blago, od nylon nogavic do raznih ogrlic, zapestnic in računskih strojev ter s preprodajo zaslužili 100.000-če dinarjev. V letu 1954 so kriminalistični uslužbenci v Ljubljani razkrili tudi premeten način razpečevanja darilnih paketov, ki jih je pošiljala tyrdka " Citrus " iz Trsta.

Med kazenskim postopkom so bile osebam, ki so bile zapletene v zadevo "Citrus " zasežene večje količine špecerijskega in raznega galanterijskega blaga ter različnega tehničnega materiala in gotovine, v znesku več milijonov dinarjev.

Tatvine družbenega premoženja so sicer ne najbolj, vendar pa zelo nevarna oblika kriminalitete v gospodarstvu. Značilne so po tem, da so dokaj množične in prav zato nevarnejše. Drobne tatvine v industrijskih podjetjih se namreč zaradi nezadostne evidence in kontrole, marsikje sprevržejo v nebrzdane kraje. Tako je bilo n.pr. v Ljubljani v preteklem letu predanih Javnemu tožilstvu v obtožbo večje število mesarjev, ki so v mestni klavnici postopoma kradli meso. Značilne so izjave teh mesarjev na so-

dišču. Neki je n.pr. dejal : " Jemal sem slanino, ker sem imel priložnost, saj me ni nihče nadziral". Drugi obtožen je izjavil dobesedno : " Da sem lahko spravil iz klavnice tako veliko količino mesa gre pripisati dejstvu, da je bila slaba kontrola. Vodstvo klavnice ni nadziralo vseh oseb, ki so v klavnico nosile hrano in tako je bilo možno, da je moja sestra odnašala meso, ko mi je prinašal hrano. " Podobno so izjavili tudi drugi obdolženci. Kljub tem ugotovitvam, pa kontrola v mestni klavnici še do danes ni boljša.

Poneverb je bilo odkritih največ v sektorju blagovnega prometa, t.j. v trgovinah, kjer poneverjajo največ poslovodje. Predvsem poneverjajo s paragonskimi bloki, zatajevanjem blaga pri polletnih in letnih inventurah in enostavnim prilaščanjem gotovine. Često povzročene primanjklaje z lažnimi inventurnimi popisi krijejo po več let ali celo toliko časa, dokler ni poslovodja premeščen. V večini primerov primanjklaje povzročene s tatvinami ali poneverbami tekom časa nadoknadijo z ustvarjenimi viški, z dviganjem cen ali s krivim merjenjem. Vse to omogoča nedovoljna kontrola in premajhna učinkovitost inspekcijskih služb, predvsem tržne in finančne inspekcije. Poneverbe se pojavljajo tudi v gostinstvu in v uradih. V proizvodjalnih podjetjih so redkejše, so pa zato nevarnejše, zaradi svojega večjega obsega in večje škode.

Mnogih poneverb je često krivo nevestno gospodarsko poslovanje. Mnogi direktorji, poslovodje, upravniki in drugi vodilni uslužbenci svoje delo tako nemarno opravljajo ali pa sploh ne opravljajo svojih dolžnosti, da povzročijo podjetju veliko premoženjsko škodo. V takih podjetjih nastajajo nepojasneni primanjklaji, za katerimi se seveda skrivajo poneverbe, ki jih je pa zaradi nereda v knjigovodstvu in evidenci, največkrat težko dokazati.

Pri privatnih obrtnikih, ki so bili v kazenskem postopku zaradi raznih nepravilnosti in kaznivih dejanj, je bilo ugotovljeno, da še vedno zaposlujejo v svojih delavnicah neprijavljeno delovno silo, za katero ne plačujejo davko, niti prispevkov za socialno zavarovanje ter se okoriščaj s tako ustvarjenimi presežki. Bilo je odkritih celo nekaj privatnih obrtnikov, ki sami sploh niso delali, ampak so si organizirali mrežo ljudi, ki so zanje izdelovali določene predmete na svojih domovih. Tako so se ti obrtniki bavili le z nakupom materiala in s prodajo gotovih izdelkov. Poedini privatni obrtniki se vseh mogočih špekulacij opri- mejo, samo da bi dosegli lahek zaslužek. Tako so n.pr. pripravljene dajati gospodarskim organizacijam lažne račune za dobavljeni material ali za opravljena dela, četudi niso storili nobenega teh poslov. Za take usluge dobivajo visoke podkupnine. Gospodarska podjetja s tem dosežejo, da jim obrtniki, ki imajo možnost gotovinskega prometa tako nakazan denar vračajo v gotovini. Največkrat je ta denar potem predmet osebnega okoriščanja, ali ustvarjanja črnih fondov v podjetjih. Nezadostna kontrola finančne inspekcije pa tudi pomanjkjivo delo varnostnih organov, sta omogočila posameznim obrtnikom, da so si z utajo davkov in z drugimi protipravnimi dejanji, ustavrili milijonske dobičke.

Družbeni kriminal kot posebna vrsta gospodarske škod-

ljivosti se je pojavil, ko smo prešli iz administrativnega gospodarstva v sistem družbenega upravljanja oz. materialnega stimuliranja poedincev in kolektivov. Staro geslo "znajdi se za svoje podjetje, za ustanovo, za društvo itd.", ki je bilo do določene mere razumljivo v dobi planskega sistema, ker je lahko vzpodbujalo podjetje in ustanovo k večji iniciativnosti, pomeni danes direktno gospodarsko škodljivost in izpodkopavanje našega gospodarskega sistema.

Na tem področju je največ "nejasnosti" in izgovarjanja. Mnogi se izgovarjajo na zapletenost našega gospodarskega sistema, vendar je ta izgovor kaj malo tehten, kajti kdor izgrava predpise, jih tudi pozna. Prav tako jalovi so izgovori na sosede, na druga podjetja, ustanove itd.

Kakšnih nedovoljenih načinov za pridobivanje kar največjega dobička so se posluževala razna ljubljanska podjetja, nam povedo tudi naslednji primeri:

V tekstilni tovarni "Volnenka" so v preteklem letu izdelali tako bilanco podjetja, da so z njo lahko prikazali milijonsko izgubo in na ta način z lažnim poročilom dosegli, da je Narodna banka nakazala podjetju 1 milijon dinarjev regresa. V resnici pa je imelo podjetje precej visok aktiven saldo iz katerega so delili dobiček in dajali visoke nagrade.

Trgovsko podjetje "Kmetijski pridelki" v Ljubljani je dvignilo ceno kmetijskim pridelkom tako visoko, da so imeli od meseca maja do avgusta 1954 1 in pol milijona dobička. S tem dobičkom so krili izgubo prejšnjega poslovnega leta.

V letu 1954 so uslužbenci kriminalistične službe obravnavali v Ljubljani več skupin oseb, ki so se ukvarjale z nedovoljeno trgovino z računskimi stroji, vtihotapljenimi iz inozemstva. Storitvi so stroje prodajali gospodarskim organizacijam v Ljubljani in njeni okolici. Zaradi občutnega pomanjkanja strojev, so jih gospodarske organizacije radi kupovale, pri plačevanju pa so naletale na težave, ker prekupčevalci niso plačali carine. Da bi se temu izgonili so se prekupčevalci dogovorili z nekaterimi uslužbenci ljubljanske "komisijske trgovine" "Komisija" in jih podkupili, da so jim izdajali za računske in pisalne stroje lažne račune, ki so jih lahko organizacije plačevale preko banke. Za vsak računski in pisalni stroj je komisijska trgovina dobila 10 % provizije, čeprav večine teh strojev uslužbenci komisijske trgovine še videli niso.

Ugotovljeni so bili primeri, da so se gospodarske organizacije poslužile tudi odborov ljudske tehnike, za uresničitev finančnih in drugih manipulacij, ki bi jih sicer ne mogle izvesti. Tako se je n.pr. šušmarska skupina v Litostroju pri izdelavi obročev za konvertorje za rudnik Bor poslužila tovarniškega odbora Ljudske tehnike. Rudnik Bor je namreč poslal denar za obroče na odbor Ljudske tehnike. Neki član odbora je nato dvignil v banki denar v gotovini, s katerim so lahko plačali delavce, ki so delali pri tem šušmarskem delu.

Tudi preštevilna službena potovanja v inozemstvo,

kažejo na nepravilen in neodgovoren odnos do družbenega premoženja. Za taka potovanja se trošijo dragocena devizna sredstva. V letu 1954 so posamezna podjetja organizirala ekskurzije za ogled vele-sejmov in razstav. Za vse te osebe od katerih so posamezniki potovali na individualne potne liste, so večji del ali vse stroške trpela podjetja.

Prikazana problematika kriminalitete v gospodarstvu zahteva pozornost vse družbe in ne samo organov odkrivanja, pregona in sojenja. V preteklem letu so namreč na območju Ljubljane uslužbenci kriminalistične službe in pripadniki Ljudske milice sami odkrili 87,3 % vseh ugotovljenih primerov kaznivih dejanj v gospodarstvu, državljani, razne inspekcije, podjetja in druge organizacije, pa so prijavile vsega le 17,7 % omenjenih kaznivih dejanj. Se vedno se tudi dogaja, da delavski sveti, Upravni odbori ali sindikalne organizacije vedo za razne nepravilnosti in izigravanja predpisov v podjetjih, toda ne ukrepajo, ker nanje vplivajo direktorji oz. vodilno osebje ali pa ker te mahinacije "Koristijo" podjetju. V nekaterih podjetjih je bila celo zapažena tendenca prikrivanja kaznivih dejanj. To so skušala podjetja zagovarjati s čuvanjem svojega renomeja, češ da bi bila njihovem ugledu z odkritjem takšnih kaznivih dejanj prizadejana večja moralna in materialna škoda, kot že znaša povzročena škoda. Bili so celo primeri, da so imeli člani kolektiva osebo, ki je ovadila kaznivo dejanje v podjetju za denuncianta ali pa ji je vodstvo podjetja na kakršen koli način odpovedalo službo.

Nepravilen odnos do družbene imovine se odraža tudi v tem, da gospodarske organizacije ne vlagajo vedno odškodninskih zahtevkov in ne izterjajo dosledno ugotovljene škode. Storilcu ostanejo v takih primerih poneverjeni, prišpekulirani ali ukradeni zneski, kar vsekakor ne vpliva vzgojno na druge in ne preprečuje, da bi storilci v bodoče ne delali kaznivih dejanj. Sodišča bodo morala izrekati tudi strožje kazni, za kazniva dejanja v gospodarstvu, ker se sicer imajo ti delikti še dostikrat napačno za privilegirane. Nujno bodo morala sodišča tudi hitreje obravnavati te kazenske zadeve. Sedaj mine namreč od odkritja kaznivega dejanja do glavne obravnave in izdaje sodbo čisto po več mesecev in celo po leto dni, s čemer izgublja izrečena kazen svoj namen in učinek. V podjetjih postavljajo za blagajnike knjigovodje, skladišnike ter druge odgovorne in občutljive posle še vedno povsem nepreverjene ljudi in celo take, ki so bili že kaznovani zaradi gospodarskega kriminala. Samo v enem ljubljanskem podjetju je izmed 19 oseb, ki so na odgovornejših mestih že 5 sodno kaznovanih in se jim s tem ponovno daje možnost za prisvajanje družbenega premoženja. Najslabše je glede tega v trgovini, kjer so nekatera trgovska podjetja postavila za poslovodje poslovalnic tudi osebe, ki so komaj končale učno dobo ter so zaradi neizkušenosti in lahkomišelnosti same ali pod vplivom drugih zapadle v kriminal. Potrebno bo tudi doseči, da bodo razne inspekcije, revizijski organi, Urad za kontrolo meril in drugi nadzorni organi prijavljali ne le ugotovljena kazniva dejanja, temveč vse druge ugotovljene nepravilnosti in mahinacije v gospodarskih organizacijah.

Lani je bilo v Ljubljani storjenih 3.926 kaznivih

dejanj splošnega kriminala in to :

- 375 vlomnih tatvin, velikih tatvin in roparskih napadov,
- 558 kolesarskih tatvin,
- 391 žepnih tatvin,
- 1300 navadnih priložnostnih tatvin,
- 307 goljufij,
- 226 lahkih telesnih poškodb,
- 29 težkih telesnih poškodb,
- 2 uboja,
- 61 požarov in požigov,
- 60 kaznivih dejanj zoper moralno,
- 552 ostalih kaznivih dejanj.

Materialna škoda povzročena s temi kaznivimi dejanji znaša preko 37.600.000.- dinarjev. S hitrimi in ustreznimi ukrepi je bilo vrnjeno oškodovancem za 17.428.000.- dinarjev ukradenega blaga in denarja.

Pripadniki LM in uslužbenci kriminalistične službe, so od 3.926 kaznivih dejanj splošnega kriminala uspešno raziskali 2.472 kaznivih dejanj. Pri odkrivanju storilcev so v letu 1954 še nadalje dvignili in utrdili zakonitost in demokratičnost postopkov. Prostost so odvzeli varnostni organi le v najnujnejših primerih. Izmed 2.178 storilcev kaznivih dejanj, ki so bili predani Okrožnemu Javnemu tožilstvu v obtožbo je bilo aretiranih in priprtih 345 storilcev, ali 15.8%. Toda še ti so bili priprtih, ker so bili brez osebnih dokumentov in stalnega prebivališča.

Pregled kaznivih dejanj splošne kriminalitete kaže, da so najpogostejša kazniva dejanja razne tatvine. Ugotoviti je treba, da bi bilo teh občutno manj, če bi bil lastniki previdnejši. Kolesarske tatvine so n.pr. tako pogoste zaradi tega, ker puščajo lastniki nezaklenjena kolesa pred trgovinami, uradi in posebno pred gostilnami, ter ob kozarčku radi pozabijo na svoje dvokolo. V ilustracijo navajamo, da je bilo v letu 1954 od 558 v Ljubljani ukradenih koles le 17 zaklenjenih, vsa ostala pa so kolesarski tatovi odpeljali nezavarovana. Tudi žepne tatvine, posebno na živilskem trgu in v trgovinah so mnogokrat posledica neprevidnosti gospodinj, ki svoje denarnice kljub opozorilom še vedno puščajo v cekarjih in zunanjih žepih.

Neprevidnost oškodovancev je često kriva tudi za navadne tatvine, ki jih izvršujejo v glavnem priložnostni tatovi, klateži, delomrzneži in berači. Puščanje odprtih ali nezaklenjenih stanovanj, sušenje perila preko noči na nezavarovanih dvoriščih in terasah, nudi tem tatovom ugodne prilike za krajo. Tudi vlomilci imajo mnogokrat lahek opredek pri vlamljanju. Mnogi stanovalci še vedno puščajo ključke stanovanj pod predpražnikom. Posamezne trgovine in podjetja ima slabo zavarovana skladišča, izložbena okna in druge prostore, v katerih hranijo blago in denar. Tako je imelo n.pr. ljubljansko podjetje "Koteks" skladiščene kpže kar na dvorišču. Zato ni čudno, da mu jih je bilo ukradenih za 363.000.- dinarjev. Potrebna je torej večja skrb in previdnost pri čuvanju stvari in denarja, pa bo tudi manj kolesarskih, žepnih in drugih priložnostnih tatvin.

Poseben problem so kazniva dejanja mladoletnikov, kajti njih število se je lani v primerjavi z letom 1953 dvignilo za 30 % in znaša 327 kaznivih dejanj. Mladoletni storilci, ki so zašli na kriminalna pota, so izvrševali le takšne delikte, pri katerih so si pridobili premoženjsko korist. Z ukradenim denarjem ali predmeti, ki so jih preprodajali po smešno nizkih cenah, so si zadovoljevali želje po raznih avanturističnih podvigih, vinu, sladkarijah, knjigah dvomljive vrednosti, filmih itd. Del mladoletnih storilcev je počenjal kazniva dejanja v družbi po dva ali trije. Lani je bila odkrita v Ljubljani organizirana mladinska združba 22 mladoletnikov, ki so izvršili v grupah po trije preko 160 drobnih tatvin po raznih ljubljanskih trgovinah.

V preiskavi je bilo ugotovljeno, da so starši otrok, in mladoletnikov, ki so zašli na kriminalna pota v večini primerov, premalo skrbeli za vzgojo svojih otrok. Niso nadzirali, kje se zadržujejo v prostem času, v kakšni družbi so, odkod jim denarna sredstva ali razni predmeti, ki so jih nosili domov. Nadaljna žalostna ugotovitev kaže, da je 40 % teh mladoletnikov zašlo na stran pota zaradi potrebe po denarju za kupovanje alkoholnih pijač. Ti mladoletniki večinoma izhajajo iz družin, kjer sta oba ali pa vsaj eden od roditeljev nagnjen k alkoholu. 26 takih staršev je bilo predanih sodišču, ker so zanemarjali vzgojo svojih otrok.

Veliko odgovornost za tako stanje nosi tudi osobje v gostinskih lokalih, ki kljub prepovedi toči alkoholne pijače mladoletnikom. Zelo pogosti so še vedno primeri, da popivajo skupine mladoletnikov, predvsem vajencev pozno v noč. Gostinsko osobje ne zahteva od mladoletnikov, da z osebnimi izkaznicami dokažejo koliko so stari. Nič boljše ni na raznih zabavah in prireditvah, ki jih prirejajo različna društva in organizacije.

Da bi ugotovili, koliko mladoletnikov je v nočnem času po 21. uri v kino-matografih, gostinskih lokalih in na drugih javnih zabavah in prireditvah so organi tajništva za notranje zadeve v novembru preteklega pregledali te lokale in našli samo v eni noči v lokalih 212 mladincev in mladink, starih pod 16 let. V kino-matografih, "Triglav", "Iška" in "Litostroj" je bilo 42 mladoletnikov. V Tobačni tovarni so našli na zabavi, ki jo je priredila organizacija Rdečega križa, ob 23. uri 80 mladoletnikov. V gostilnah "Planinka", "Proletarec" in "Dolenc" je bilo ob 23. uri 19 mladoletnikov, med katerimi je bilo 9 močno vinjenih. Nadalje je bilo zatečenih v baru "Nebotičnik" 12 mladoletnikov v močno vinjenem stanju.

Stanje se je sedaj sicer nekoliko izboljšalo, ker so po teh poraznih ugotovitvah pričele predvsem gimnazije in vajeniške šole, strožje kontrolirati ponočevanje in popivanje dijakov in vajencev. Toda to je osnovna skrb staršev, ki so prvi dolžni skrbeti za svoje otroke. Doslednejše in ostrejšše bo treba tudi ukrepati proti gostinskemu osobju, ki bo točilo alkoholne pijače mladoletnim osebam.

Mnogo škodljivih pobud dobiva mladina tudi v razni literaturi dvomljive vrednosti, ki jo je čedalje več na trgu in pri kriminalnih ter pustolovskih filmih. Marsikak mladoletnik zaradi

pomanjkljive vzgoje povzame iz take literature in filmov le najslabše. Na škodljivost te literature in filmov bi morale na pravilen način opozarjati mladino tudi šole. Za zmanjšanje mladinske zločinstvenosti pa bodo morale v bodoče skrbeti poleg oblastvenih organov, predvsem družbene organizacije in zlasti društva prijateljev mladine.

J a v n i r e d i n m i r

Iz statističnega pregleda upravnno kaznovanih oseb za leto 1954 je razvidno, da so sodniki za prekrške največ oseb (2.617) upravnno kaznovali zaradi kršitve predpisov o javnem redu in miru. Od tega je bilo 1.664 oseb kaznovanih po čl. 2.tč.1 Zakona o prekrških zoper javni red in mir, ki obravnava kršilce, ki se na javnem kraju prepirajo, vpijejo, pretepajo ali drugače nespodobno ali drzno vedejo. Poleg tega je bilo za slične kršitve kaznovanih še 953 oseb po čl. 2. tč. b Odloka MLO Ljubljana o javnem redu in miru. V pretežni večini je vzrok kršitev veljavnih predpisov, prekomerno uživanje alkoholnih pijač. Kako resen je v Ljubljani problem pijančevanja, nam pove število 1.692 oseb, ki so bile priprte do iztreznitve, ker so ogrožale življenje sebi ali drugim ljudem, ker so ogrožali varnost prometa, ali pa tako močno kalili nočni mir, da jih je bilo nujno priprti do iztreznitve.

Največ pijančevanja in posledic tega je v dneh po 1. in 15. v mesecu, ko dobijo delavci in uslužbenci plače. Ugotovljenih je 54 takih kroničnih pijancev, ki sproti zapijejo vsak dobijeni dinar. Od teh je 27 takih, ki prejemajo le minimalne podpore ali pokojnino in se zato bavijo še z beračenjem, da si na ta način pridobijo sredstva za alkoholne pijače. Kroničnih pijancev pa ni samo 54, ampak mnogo več. Navedeno je samo število tistih, s katerimi imajo pripadniki LM dnevno posla in ki jih skoraj tedensko ali redno mesečno obravnavajo sodniki za prekrške.

Da bi tako pogosto pijančevanje vsaj nekoliko omejili, je Svet za notranje zadeve sklenil, da morajo vse do iztreznitve priprte osebe poravnati stroške, nastale pri njih preventivnem pridržanju (prevoz, nočnina, čiščenje itd.) in ki znašajo cca 1.000.- dinarjev. O najizrazitejših primerih so bili dani podatki tudi dnevnemu časopisju. To je na posameznike vzgojno vplivalo. Eden izmed vzrokov tako številnih opitij je v točenju alkoholnih pijač že vinjenim osebam.

V gostinskih lokalih še vedno niso redki primeri, da strežno osebje daje alkoholne pijače že povsem vinjenim osebam. V ilustracijo navajamo gostinske obrate iz katerih je bilo v zadnjih štirih mesecih preteklega leta pripeljanih največ vinjenih oseb, ki so bile pridržane do iztreznitve ali celo prepeljane v bolnišnico, kjer so jim morali izpirati želodce, zaradi nevarnosti zastrupitve z alkoholom.

- 35 primerov gostinsko podjetje "Vino - Koper"
- 32 primerov gostinsko podjetje "Ferlinc"
- 31 primerov gostinsko podjetje "Stari Tišler"
- 25 primerov gostinsko podjetje "Sestica"
- 25 primerov gostinsko podjetje bar "Nebotičnik"
- 18 primerov kolodvorska restvaracija
- 18 primerov gostilna "Dolenc"
- 15 primerov gostilna "Majolika"
- 14 primerov gostilna "Kolovrat"
- 10 primerov gostilna "Sokol"

Seveda to število ni realno, kajti tu so všteti le tisti primeri, ko je LM ukrepala na zaprosilo strežnega osebja, ker se je to balo, da ne bo zaradi nadlegovanja teh vinjenih oseb, prišlo do večjih izgrede. V zadnjem času se posebno v baru "Nebotičnik" često točijo alkoholne pijače že popolnoma vinjenim osebam in zaradi tega največ vinjenih oseb, ki ponoči vpijejo in motijo počitek ljudi, prihaja prav iz tega lokala. V bodoče bo potrebno več in strožje kaznovati vse tiste, ki točijo alkoholne pijače že vinjenim osebam.

Tudi primeri razgrajanja in pretepanja so najčešče posledica točenja alkoholnih pijač že vinjenim osebam. V preteklem letu je bilo v gostinskih obratih v Ljubljani 70 pretefov in težjih razgrajanj, pri čemer je bila ena oseba ubita, 27 težko in 190 lahko telesno poškodovanih. Najpogostejši primeri razgrajanj in pretefov so bili v naslednjih gostinskih obratih:

12	razgrajanj	in 7	pretefov	gostilna	"Kolovrat"
10	"	in 6	"	"	"Sokol"
10	"	in 5	"	"	"Amerikanec"
8	"	in 6	"	"	"Stari Tišler"
6	"	in 9	"	"	"Ferlinc"
4	"	in 6	"	"	"Dalmacija"

Število razgrajanj in pretefov je narastlo v primerjavi z letom 1953 za 76 %. Glavni vzrok tega povečanja je močan dotok nove sezone delovne sile, iz drugih predlov države, kar je razvidno iz pregleda kršilcev po narodnosti:

- 155 Slovencev
- 106 Hrvatov
- 27 Srbov
- 82 BiH
- 6 Črnogorcev in
- 11 tuje narodnosti.

Po poklicu je sestav do iztreznitve priprtih oseb naslednji:

- 60 % delavcev
- 21 % obrtnikov
- 9 % uslužbencev
- 3 % upokojencev
- 2 % študentov itd.

Ta pregled nam kaže, da je največ prekomernih opitij pri

delavcih. Seveda moramo tudi tu upoštevati, da skoraj polovica vseh teh primerov odpade na sezonske delavce, ki prihajajo v Ljubljano iz Prekmurja, Hrvaškega zagorja, Bosne in Like. V sezoni 1954 leta je bilo pri raznih gradbenih podjetjih v Ljubljani in v njeni bližnji okolici zaposlenih okrog 5.000 takih sezonskih delavcev. Od teh jih je nad 3.000 prebivalo v 67 lesenih provizorijih - barakah, ki so jih postavila razna podjetja, večinoma že 1945 in 1946 leta, pri svojih gradiliščih. Stanje v večini teh delavskih naselij je bilo tako slabo, da je Svet za notranje zadeve o tem razpravljal na posebni seji. Osnovni problem v teh naseljih je bila nezadostna kontrola in skrb podjetij za ljudi, ki v njih prebivajo. Mnogo delavcev ni bilo prijavljenih na prijavnem uradu, niti na vojnem odseku. Prav zato so se v ta naselja radi zatekali razni potepuhi, delomrzneži in postopači. Dosedaj je bilo upravno kaznovanih že nad 20 upravnikov teh naselij, ki so malomarno opravljali prijavnostno - odjavne dolžnosti. V skupnih spalnicah, ki so bile prvotno namenjene le sezonskim delavcem, so se marsikje zaradi stanovanjske stiske naselile tudi družine delavcev, z mladotletnimi otroci. Teh je bilo v starosti do 16 let skupno 203. Ker uprave takih domov oz. odgovorne osebe niso nadzirale delavcev v njihovem prostem času, ko so v domovih in niso skrbele za izvajanje hišnega reda, se je pogosto dogajalo, da so v skupnih moških spalnicah prenočevale ženske, iz istega naselja. Bilo je pa tudi več primerov, da so se tam zadrževala razna dekleta, sumljivih moralnih vrednost. Razumljivo je, da v takšnih okoliščinah otroci niso mogli biti deležni potrebne vzgoje, ker jih je že okolje navajalo na vse mogoče slabe lastnosti. Zaradi nezadostne skrbi podjetij je večina teh barak v skrajno zamenarjenem stanju in so stanovanjski prostori zelo pomankljivo vzdrževani. Leseni podi so v spalnicah ponekod že prepereli in luknjičavi, sten podrite in razpokane, brez toplotnih izolatorjev, tako da piha v spalnico od vseh strani. Ponekod manjkajo celo šipe, strehe prepuščajo vodo, pred pečmi ni pločevinatih predpečnjakov, s čemer je neposredno dana možnost za požar. Skoraj po vseh lesenih provizorijih so požarno - varnostne naprave nezadostne. Gradnja kurilnih naprav in električne napeljave niso v skladu s požarno - varnostnimi predpisi. Zato ni nič čudnega, da je v zadnjih treh letih pogorelo do tal že 17 lesenih provizorijev. Revizijska komisija MLO je sicer sklenila, da ne bo več dovolila gradnje takšnih provizorijev, vendar pa to v konkretnih primerih še vedno dovoljuje.

Takšno stanje v teh naseljih je mnogokrat krivo, da delavci svoj prosti čas, posebno v dnevih okrog 1. in 15. v mesecu, ko prejmejo plače prebijejo po gostilnah. S pijančevanjem najčešče nadaljujejo tudi po barakah. Tam pa se to običajno konča z razgrajanjem in pretepi. Precej pogost pojav je tudi hazardiranje. Ugotovljenih je bilo več primerov, da so delavci v enem večeru igrali ves svoj zaslužek. Ob takih prilikah niso redki osebni spori, ki se največkrat spremenijo v pretepe, katerih posledica je običajno več ali težje telesno poškodovanih. Bili so tudi primeri, da so posamezni delavci, posebno v Trnovem iz naselij v Jeranovi ulici in Trnovskem pristanu v večernem času nadlegovali in napadali otroke, predvsem pa ženske. Stanje se je pobiljšalo šele, ko je bilo več takih nadlegovalcev kaznovanih z zapornimi kaznimi in zaradi izredno drznega vedenja 23 izmed njih, tudi z izgonom iz

15

Ljubljane. Za sezonske delavce je značilno, da so zaposleni v glavnem le preko poletja, v zimskih mesecih pa se vračajo na svoje domove. Ker tudi zelo radi menjajo svojo zaposlitev, se ne zanimajo za sodelovanje pri upravljanju podjetij ali za udejstvovanje v sindikalnih in drugih množičnih organizacijah. Pri zadnjih volitvah jih je abstiniralo preko 50 %, v sindikalnih organizacijah pa je včlanjenih manj kot polovica sezonskih delavcev. Potrebna bi bila vsekakor večja odgovornost in skrb podjetij za ta naselja, poživeti bi bilo potrebno kulturno prosvetno dejavnost med temi delavci in zadolžiti za politično delo v delavskih naseljih, polgg sindikalnih organizacij, tudi politične organizacije, predvsem pa socialistično zvezo delovnega ljudstva. Z malo dobre volje in brez večjih materialnih težav, bi podjetja v takih domovih lahko uredila v jedilnicah ali posebnih sobah, čitalnice, v katerih bi imeli delavci na razpolago dnevno, strokovno časopisje, knjižnico, šah in podobno.

Stanje v vseh delavskih naseljih seveda ni enako. V zadnjem času se je vidno izboljšalo v provizorijskih gradbenega podjetja " Gradis " na Šmartinski cesti št. 21 in v barakah JŽ na Robovi cesti, izredno slabo pa je še v delavskem naselju Mestne kanalizacije v Metelkovi ul. št. 4, v barakah podjetja " Kurivo " na Vilharjevi cesti, v naselju podjetja za vzdrževanja proge JŽ Pod Ježami, v lesenih provizorijskih podjetja " Slovenija - ceste " v Trnovskem pristanu št. 14, v delavskem naselju podjetja " Obnova " na cesti Pod Ježami št. 9 in v samskem domu državnega posestva Jensenkovo. V vseh omenjenih in tudi v mnogih drugih delavskih naseljih, bi imele sanitarna inspekcija in druge zdravstvene in socialne institucije MLO obilo dela.

V letu 1954 je bilo obravnavanih 297 oseb, ki so se izmikale delu ter se klatile po mestu brez stalne zaposlitve in brez stalnega bivališča. Nad 75 % teh potepuhov ni iz Ljubljane, ampak prihajajo v mesto od drugod. Preživljajo se s prekupčevanjem, krošnjarenjem, beračenjem ali s prodajo ukradenih predmetov. Prenočujejo najraje po kozolcih, parkih, tramvajskih postajališčih in na železniški postaji. V zimskem času se zatekajo v razne hleve, senike in lope v neposredni bližini Ljubljane. Največ teh ljudi je bilo zalotenih v predelih Šentvida, Tomačevega in Štepanje vasi. S takim prenočevanjem ogrožajo imetje kmetovalcev, kajti ti delomrzneži pogosto pijani kadijo na senu in je nastal marsikaterim požar po njihovi krivdi, Velik odstotek teh ljudi je za delo sposoben, vendar se nočejo nikjer zaposliti. To sposobnost za delo nam kaže tudi starostna doba teh oseb.

104 od 20 do 30 let
46 od 30 do 40, let
84 od 40 do 50 let
44 od 50 do 60 let
19 nad 60 let

Pripomniti je treba, da je število tistih, ki se bavijo s prosjačenjem zaradi revščine zelo malo, kajti take berače se sproti izroča tajništvu za socialno varstvo, ki jim preskrbi mesto v domovih za onemogle. Seveda je med berači te vrste več takih, ki se v teh domovih ne, drže hišnega reda, ampak radi pijančujejo in

pogosto iz njih tudi pobegnejo. Te ljudi v domovih neradi ponovno sprejmejo, ker jim kvarijo s svojim ponašanjem, disciplino in kvarno vplivajo na ostale. Potrebno bi bilo za take ljudi odpreti poseben dom, kjer bi bil režim strožji, tako da bi iz njih ne mogli pobegniti.

Obravnavani delomrzneži, klateži in berači so bili upravno kaznovani večinoma z zaporno kaznijo. Med njimi jih je bilo 22 kaznovanih z izgonom v kraj rojstva ali stalnega prebivališča, za dobo 6 mesecev, 54 pa jih je bilo prisilno odvedenih v domače kraje.

Prostitucija v Ljubljani ni resnejši problem. V letu 1953 se je v primerjavi z letom 1953 število deklet, ki so se prodajala za denar, znižalo od 105 na 35. Med njimi je le 12 takih, ki niso nikjer zaposlene in se tudi nočejo zaposliti, ker jim je prostitucija edini vir dohodkov. To so okorele in nepopoljšljive prostitutke, ki se s tem poklicem bavijo že več let in jih tudi nobena kazen ne prevzgoji. Prepiri med zakonci, pijančevanje, premala skrb za vzgojo in nezadostno nadzorstvo staršev, so osnovni vzroki, da so ta dekleta zašla v prostitucijo.

P r o m e t

V letu 1954 se je število prkmetnih hezgod v primerjavi s prejšnjimi leti zopet dvignilo, Tako je bilo :

141 prometnih nezgod v letu 1951,
184 prometnih hezgod v letu 1952,
378 prometnih nezgod v letu 1953 in
407 prometnih nezgod v letu 1954.

Na stalni porast števila prometnih nezgod vpliva jo raznolikost uporabe prometnih sredstev, iztrošenost voznega parka, vozniške sposobnosti voznikov motornih vozil, nediscipliniranost ostalih koristnikov cest in stanje naših čest ter pravila vožnje po njih.

Pri lanskih prometnih nezgodah je izgubilo življenje 12 oseb, težje telesno poškodovanih je bilo 89 oseb, 111 pa je bilo lažje telesno poškodovanih. S prometnimi nezgodami povzročena materialna škoda znaša v preteklem letu 24,600.000.- dinarjev.

	1949	1950	1951	1952	1953	1954
osebni avtomobili	852	916	886	889	1012	1142
tovorni avtomobili	667	693	688	644	766	949
prikolice	80	91	97	59	89	108
avtobusi	48	51	64	74	62	64
motorna kolesa	584	929	804	794	848	871

Register motornih vozil, kaže v primerjavi s prejšnjimi leti močan porast števila motornih vozil, kar je razvidno iz

gornje razpredelnice.

K temu je treba prišteti še štiri trolejbus, 59, tramvajskih voz, okrog 50.000 dvokoles in še vedno precejšnje število vprežnih vozil. Ker je Ljubljana važna prometno središče, so v mestu vedno motorna vozila iz drugih držav in drugih krajev, tako da je promet mnogo živahnejši, kot bi ga sicer povzročal ljubljanski vozni park. Če upoštevamo, da se vsa ta vozila gnetejo na enem vozišču je razumljivo, ne samo naraščanje števila prometnih nezgod, temveč tudi da tako stanje voira pravilen in nemoten promet.

Gornji pregled kaže stalno naraščanje skoraj vseh vrst vozil, razen avtobusov. To opozarja na kritično stanje voznega parka javnega osebnega prometa. Podjetje " Sap ", ki se z njim bavi, ni ves čas po osvoboditvi nabavilo nobenega novega avtobusa, temveč montirajo na stare šasije in motorje nove karoserije, s čimer sicer dosegajo ugodnejši zunanji izgled vozila, ne povečajo pa varnosti potnikov.

Izstrošenost voznega parka je razvidna iz naslednjega pregleda:

	Leto izdelave v %		
	do 1938	od 1938 - 1947	po 1947
osebni avtomobili	52	29	19
avtobusi	17	59	24
tovorni avtomobili	42	32	26
S k u p a j	48	39	22

Gornji pregled kaže, da je velik del vozil v tehnično zelo slabem stanju. V najbolj kritičnem stanju je tovorni park. Med vsemi tovornimi avtomobili je 74 % takih, ki so svojo življenjsko dobo že prekoračili. Da bi se kljub zastarelosti voznega parka zagotovila prometna varnost, je bil pri tehničnih pregledih motornih vozil postren kriterij. Ti pregledi bodo morali biti kvalitetno boljši in bo treba komisijo tehnično opremiti s posebnimi napravami za merjenje učinka zavor, za pravilno nastavitve svetlobnih objektov, in z drugimi pripomočki, ki jih že pozna sodobna tehnika.

Problem iztrošenosti voznega parka je posebno pereč pri ljubljanskem tramvaju. Uprava ECŽ razpolaga z vozovi izdelanimi v teh letih :

tip vozila	leto gradnje	število vozil
stari	1889	7
opatijski	1901	13
brodski	1932	15
domači	1940	9
stare prikolice	1889	5
nove prikolice	1947	10

Celotni park je neupoštevaje leto gradnje vozil, skrajno zastarel. Pogonski motorji so podvrženi pogostim okvaram,

s čemer ni zjamčeno električno zaviranje. Dotrajala je tudi instalacija, tako da je nemogoče preprečiti napake in je uporabnost vozil odvisna le od slučaja. Posebna komisija, ki je v letu 1953 pregledovala tramvajska vozila, je odredila postopno kasacijo 20 vozil in 5 prikolic, ki bi morala biti izvedena v šestih mesecih. S tem ukrepom je bil močno prizadet javni osebni prevoz. Mestni ljudski odbor je sklenil postopoma ukiniti tramvajski promet in uvesti trolejbus, vendar se ta sklep le počasi izvaja.

Lani je bilo v Ljubljani registriranih 4.577 voznikov motornih vozil. Od tega je bilo 1.406 poklicnih voznikov in 2.871 amaterjev. Med vsemi vozniki motornih vozil je le 93 žensk, ki so vse razen treh amaterke.

V preteklem letu je položilo izpite za voznike motornih vozil 654 kandidatov, od tega 156 za poklicne voznike in 498 za voznike - amaterje. Novih poklicnih voznikov je zelo malo, saj prihajajo ti samo iz šole poklicnih šoferjev na Ježici, sicer pa mora kandidat prej opraviti izpit za kvalificiranega delavca prometne stroke.

Iz lanske statistike prometnih nezgod je razvidno, da so bila pri 349 nezgodah udeležena motorna vozila, pri 186 kolesarji, pri 79 pešci, pri 43 vprežna vozila in pri 39 tramvajski vozovi.

Vozniki motornih vozil so povzročili največ nezgod zaradi vožnje v vinjenem stanju in neprevidne vožnje. Policni vozniki se zaradi ostrih kazni in odvzemov vozniških dovoljenj redkeje vozijo v vinjenem stanju. Tako pa ni pri voznikih amaterjih. Za poklicnega voznika je odvzem vozniškega dovoljenja drastična kazen, za voznika amaterja, ki mu vožnja z motornimi vozili ni poklic, pa ne. Sodniki za prekrške bodo morali izrekat amaterjem, ki bodo vozili v vinjenem stanju poleg odvzema vozniške knjižice pretežno zaporne kazni.

Kolesarji so poleg pešcev najbolj nedisciplinirani koristniki cest. Vzroki za prometne nezgode, pri katerih so udeleženi kolesarji so vožnje vstric, nenakazovanje spremembe smeri vožnje, neupoštevanje cestno prometnih znakov, nepravilna prehitavanja, vožnja brez luči, vinjenost in v precej primerih tudi objestna vožnja. Na cestah I. reda ki vodijo skozi mesto in na katerih je bilo lani nad 50 % vseh prometnih nezgod, bi bilo treba prepovedati kolesarjem vožnjo vstric, ker le ta promet ne samo ogroža, temveč ga tudi resno ovira. Vozniki motornih vozil na križiščih nakazujejo spremembo smeri, kolesarji pa tega ne delajo. Prav tako kolesarji ne upoštevajo prometnih znakov "stop" in "nimaš prednosti", ki opozarjata da prihajajo iz stranske na glavno cesto. Ni nujno, da bi se kolesarji pri znaku "stop" ustavili, morali pa bi toliko zmanjšati hitrost, da bi svoje dvokolo lahko na mesto ustavili. Vzrok mnogim nezgodam, pri katerih so udeleženi kolesarji je vožnja brez luči. Ugotovljeno je, da še vedno okrog 30 % kolesarjev vozi v nočnem času brez luči. Število tistih, ki vozijo brez zadnjega rdečega odbojnega stekla pa je še neprimerno višje. Vsak kolesar bi moral imeti zaradi svoje varnosti prednjo luč in

zadnje odbodjno steklo, ker ga sicer voznik motornega vozila težko vidi. Pešci povzročijo največ prometnih nezgod s tem, da stopajo s pločnika na vozišče in prečkajo cesto, ne da bi prej pogledali, ali jim s hrbtne strani ne prihaja kakšno vozilo. Vozniki motornih vozil in kolesarji, niso dolžni paziti na to, kdaj bo kdo izmed pešcev stopil na cestišče. V središču mesta prečkajo pešci cestišča, kjerkoli ne pa na mestih, ki so za to označena. Opozorilo pripadnikov LM ima še vedno marsikdo za nepotrebno nadlegovanje. Slej ko prej bo treba take nedisciplinirane pešce, ne samo opozarjati, ampak tudi kaznovati. Največ prometnih nezgod pri katerih so bili udeleženi pešci, je bilo v Šentvidu, kjer uporabljajo prebivalci cestišče za sprehajališče.

Vozniki vprežnih voz so zakrivili prometne nezgode izključno zaradi neprevidnosti. Voznik vprežnega voza bi moral, kada pride s svojim vozilom iz stranske na glavno cesto, stopiti z voza in prijeti konje za uzdo. Le na ta način bi lahko pogledal, ali vozi po glavni cesti vozilo ali ne. Če tega ne stori, vidi voznik vprežnega voza, če je glavna cesta prosta šele takrat, ko so konji že na njej, kar pa je v večini primerov povzročilo nesrečo.

Da bi znižali število prometnih nezgod, sta začela v preteklem letu o teh problemih razpravljati radio in tisk, da bi tako seznanili kar najširši krog ljudi z osnovnimi prometnimi predpisi. S pomočjo društva prijateljev mladine, je bil organiziran " teden otroka " v katerem je bilo po ljubljanskih šolah 17 predavanj za otroke o prometni disciplini in varnosti na cestah. Predavanja je poslušalo okrog 2.000 otrok. Sporazumno s Svetom za prosveto MLO so bila slična predavanja tudi za učitelje in profesorje, ki so o tem predavali po razredih. Prometni referenti so imeli lani po ljubljanskih šolah poleg omenjenega še 132 predavanj, katerim je prisostvovalo okrog 8.000 otrok. V ljubljanskem radiu so bile štiri reportaže o prometni disciplini in varnosti na cestah. Za vzgojo mladine in ostalih državljanov, bo treba tudi v bodoče kar največ skrbeti.

Svet za notranje zadeve je pri analizi prometne problematike v Ljubljani, poleg že naštetih ukrepov sklenil, da se čimprej izdelata nov odlok o prometu na javnih cestah za območje mesta, ker je stari odlok že zastarel, da se na križiščih pri Pošti, Delavskem domu, Bavarskem dvoru in Prešernovem trgu postavijo polavtomatični semaforji, da se dogradi kolesarska steza na Celovski cesti, da se na Titovi cesti makadamski del cestišča površinsko obdelata tako, da bo del za kolesarje vidno ločen od dela za motorna vozila in da se odrede v središču mesta potrebni prostori za parkirna mesta motornih vozil.

L j u d s k a m i l i c a

Pripadniki Ljudske milice so kot izvršni organi ljudske oblasti nosili glavno težo nalog, ki jih je opravljalo tajništvo za notranje zadeve. Ljudski miličniki so v preteklem letu na

območju mesta Ljubljane, raziskali 1.255 kaznivih dejanj in našli njihove storilce ter tako uspešno čuvali osebno in premoženjsko varnost državljanov, družbenega premoženja in družbene ureditve.

Če upoštevamo, da opravlja službo v Ljubljani izredno nizko število miličnikov in oficirjev, so njihovi uspehi še večji. Po postajah Ljudske milice je namreč zasedenih le 60 % sistemiziranih mest in mora sleherni miličnik opravljati delo, ki bi ga po sistemizaciji opravljal skoraj dva pripadnika LM. Redna služba miličnikov je v mestu neprimerno težja, kot na podeželju, ker je permanentna in zahteva največ dela v nočnih urah, ob sobotah, nedeljah in praznikih, t.j. tedaj, ko imajo ostali državljani počitek odnosno se vesele in zabavajo. V preteklem letu je bilo v Ljubljani 3.090 raznih prireditev, pri katerih so opravili miličniki 13.500 ur izredne službe. Nizko številčno stanje namreč zahteva, da opravljajo vso to službo le tisti miličniki, ki bi morali biti tedaj prosti.

Normalno opravljanje službe močno ovirajo tudi stanovanjske težave ljubljanskih miličnikov. Od poročenih pripadnikov LM, jih je 20 brez stanovanja, 45 miličnikov živi z družinami v skrajno neprimernih in nehygienskih razmerah, večinoma v mali sobici brez vseh prituklin. V takih razmerah se miličniki ob enem ali več otrocih ne morejo preko dneva odpočiti in so zato mnogokrat nesposobni za pravilno opravljanje naporne nočne službe. To vpliva tudi na zdravstveno stanje pripadnikov LM in je bilo v letu 1954 samo na postaji LM št. 3 v Mostah zaradi bolehanj izgubljenih 1.055 delovnih dni, ali povprečno 47 dni na vsakega pripadnika LM te postaje. Slično je tudi na ostalih postajah LM v Ljubljani.

Povdariti moramo, da so pripadniki LM še vedno zelo pogosto izpostavljeni najrazličnejšim žaljivkam, psovkam, pa tudi fizičnim napadom vinjenih, kakor tudi treznih državljanov. V letu 1954 je bilo predanih sodišču zaradi razžalitve pripadnikov LM 74 oseb, zaradi zoperstavljanja fizičnih napadov in poskusov preprečitve uradnih dejanj pa 36 državljanov. Zaradi omalovaževanja organov javne varnosti in LM so sodniki za prekrške kaznovali 71 oseb. Kazni, ki jih je izreklo sodišče so bile v mnogih primerih preblage, kajti tak odnos posameznikov do te težke službe je obsojanja vreden in bi morali uporabiti najstrožje kazenske sankcije, posebno v tistih primerih, kjer so bili miličniki lažje ali težje poškodovani.

Zaradi težke in naporne službe, razmeroma nizkih plač in stanovanjskih težav, hočejo nekateri ljubljanski miličniki iz LM ali pa na podeželske postaje LM, kjer je služba manj permanentna in zato lažja in kjer poročeni miličniki hitreje dobijo stanovanja.

Samo v letu 1954 je bilo v Ljubljani odpuščenih iz LM 33 miličnikov, in sicer 22 takih, ki jim je potekel 6-letni rok službe v Ljudski milici. Vsi ti so odslužili v Ljudski milici vojaški rok in so vztrajno zahtevali odpustitev. Ostalih 11 miličnikov je bilo odpuščenih zaradi zdravstvenih razlogov in zaradi tega, ker niso imeli potrebnih pogojev za pravilno opravljanje službe.

Svet za notranje zadeve je sklenil, da je treba

na vsak način ohraniti vsaj trenutno število pripadnikov LM in ukreniti vse potrebno, da miličniki, ki opravljajo službo v Ljubljani že po več let in so že vajeni vseh njenih posebnosti, še nadalje ostanejo na svojih mestih. Pripomniti je treba, da v Sloveniji pod sedanjimi pogoji skoraj ni novincev, ki bi želeli vstopiti v Ljudsko milico. Zato bo potrebno začeti resneje urejevati stanovanjske težave ljubljanskih miličnikov, kakor tudi drugače izboljšati njihove materialne pogoje. Težnja za premstitev na podeželske postaje LM se je sedaj še povečala. Veljati so začela namreč a Navodila o uporabi Uredbe o potnih in selitvenih stroških (Ur. list FLRJ št. 4/55). Po teh navodilih dobijo miličniki na podeželskih postajah LM za opravljeno preko 12-urno patrolno službo 700.- dinarjev dnevnice. V mestu veljajo te določbe le za periferne postaje LM.

Svet za notranje zadeve je o težkih stanovanjskih razmerah ljubljanskih miličnikov obvestil Svet za stanovanjske zadeve MLO. Prav tako je sklenil, naj bi Ljudski miličniki v Ljubljani dobivali posebno mestno doklado v višini do 3.000.- dinarjev mesečno. Ta dodatek bi dobivali samo tisti miličniki, ki opravljajo terensko službo in jim zato ne bi pripadal med rednim letnim ali bolniškim dopustom. Tega dodatka ne bi dobivali tudi tisti pripadniki LM, ki so upravičeni do dnevnice po spremenjeni uredbi o potnih in selitvenih stroških.

P r i j a v n o - o d j a v n a s l u ž b a

V prijavno - odjavni službi je bil v preteklem letu dosežen precejšen napredek, tako v organizacijskem pogledu, kakor tudi v vidnem izboljšanju kvalitete vseh vrst evidenc o prebivalstvu Ljubljane. Preselitev prijavnega urada, matičnega urada, odseka za potna dovoljenja, administrativnega dela prometnega odseka, referata za izdajanje potrdil iz kazenskega registra, urada za volilne imenike MLO iz različnih stavb v novo adaptirano stavbo v Kotnikovi ul. 6, je omogočila prebivalstvu Ljubljane, da na enem mestu opravi vrsto državljskih dolžnosti oz. dobi razne listine in dokumente, medtem ko je bilo treba preje zaradi tega izgubiti mnogo časa, v tekanju od urada do urada. Prostor na Prešernovi cesti št. 22 so bili odločno premajhni, predvsem zaradi mobilnih evidenc, ki jih ima ta oddelek, pa tudi zaradi mnogih strank. V sezoni leta 1954 je bilo zabeleženih v celotni stavbi tudi po 1.000 strank dnevno. Nujno bi bilo, da bi podjetje "Tobak" v neposredni bližini te stavbe postavilo kiosk, kjer bi v uradnem času prodajali predvsem koleke. Državlani morajo ob raznih zaprosilih plačati razne takse, vendar pa navadno pridejo brez njih. Za ilustracijo navajamo, da je bilo v preteklem letu sprejetih po vseh oddelkih, ki so v tej stavbi za preko 20 milijonov dinarjev različnih taksnih znamk.

Poslovanje prijavnega urada še v preteklem letu precej izboljšalo kvaliteto svojega dela. To je bilo doseženo z raz-

širitvijo in izpopolnitvijo razvidov, stalnega prebivalstva, z materialom, dobljenim pri lanskem popisu prebivalstva. Tako je izpolnjena prijavna kartoteka začela služiti kot register prebivalstva za mesto v smislu Uredbe o ustanovitvi in vodenju registra stalnega prebivalstva (Ur. list LRS št. 9/53).

Med rednim delom pri evidenci stalnega prebivalstva, je bilo v preteklem letu sprejetih in vnešenih v dve kartoteki 7.970 prijav in 5.945 odjav stalnega prebivališča, 12.112 sprememb stanovanja, 987 prijav smrti, 2.100 prijav rojstev in 1.543 poročil o sklenjeni zakonski zvezi. Število prijav spremembe stanovanj je tako visoko, ker so mnogi šele ob lanskem podaljševanju osebnih izkaznic opravili dolžnost, ki bi jo morali takoj ob preselitvi.

Dalje je bilo registriranih 23.500 delovnih knjižic, t.j. preverjenih osebnih podatkov po osebni izkaznici, v katero se vpiše številka delovne knjižice. Izdanih je bilo 387 potrdil o bivanju in ugodeno 78.122 raznim zaprosilom državljanov, družbenih organizacij, sodišč, vojnih odsekov in drugih organov ter ustanov, ki so pisмено ali ustno zaprosili za naslove ali druge osebne podatke državljanov.

Evidenca začasnega, t.j. prehodnega prebivalstva izkazuje v minulem letu 120.406 prijav in 120.329 odjav. V primerjavi z letom 1953 so prijave narastle za okrog 25.000, kar je pripisati predvsem večji disciplini, ki je bila dosežena pri izpolnjevanju prijavne obveznosti, v bolnišnicah, domovih, internatih in delavskih naseljih, pa tudi pri privatnih stanovalcih.

Važen uspeh je tudi končna ureditev ažurnosti volilnega imenika, ki sedaj pri prijavno - odjavni službi sporti dobiva vse podatke o spremembah prebivališča, volilnih upravičencev. Koristnost sodelovanja med uradom za volilne imenike in prijavno odjavno službo je bila praktično potrjena na lanskih nadomestnih volitvah v nekaterih volilnih enotah.

V preteklem letu je potekla veljavnost osebnih izkaznic izdanih v letih 1950, 1951, ter so bile podaljšane lani v mesecu aprilu in maju. Delo je bilo opravljeno razmeroma hitro ter brez posebnih pomanjkljivosti in je v mnogočem koristilo za izboljšanje prijavne discipline. Podaljšanih je bilo 92.277 osebnih izkaznic. Na novo je bilo izdanih 5.359 osebnih izkaznic našim državljanom in 187 izkaznic tujim državljanom.

Evidenca prehodnih inozemcev izkazuje v letu 1954 skupno 33.289 prijav. Všteti so samo tisti inozemci, ki so v Ljubljani tudi prenočevali. V primerjavi z letom 1953 je bilo lani v Ljubljani 3.414 inozemcev več. Predvsem je bilo več Nemcev, Avstrijcev in Tržačanov, število Angležev pa je padlo od 4.880 na 2.981.

Stalno bivaajočih inozemcev je v Ljubljani iz leta v leto manj. Ob koncu leta 1953 je bilo registriranih 871 stalnih inozemcev, koncem leta 1954 pa jih je bilo 820.

M a t i č n a s l u ž b a

Na odseku za državljska stanja, ki ureja osebni in državljski status naših in tujih državljanov, živečih v FLRJ in vodi matične in državljske knjige, so v preteklem letu vpisali 9.163 ljudi v matično knjigo in 2.277 v državljsko knjigo. K tem vpisom je treba pripomniti, da število rojenih otrok v Ljubljani stalno narašča. Številopotrok je v primerjavi s prvimi povojnimi leti sicer padlo, vendar pa jih je bilo v minilem letu več, kot pa v letu 1953. Zlasti je narastlo število tistih poročencev, ki žive izven Ljubljane. Bržkone so na te vplivali nekaj tudi zelo lepo urejani poročni prostori na magistratu. Število teh porok znaša 24 % od celotnega števila v Ljubljani sklenjenih zakonskih zvez. Lani je bil tudi prvič po vojni opravljen obred zlate poroke. To je bila tudi prva zlata poroka v Sloveniji. Ob tej priiki je MLO obdaroval in pogostil zlato-poročenca. Tej poroki so sledile še naslednje tako v Ljubljani, kakor tudi v drugih krajih Slovenije.

Po vpisih v matičnih knjiga, je bilo izdanih v preteklem letu 20.606 izpiskov iz matičnih knjig in 5.445 državljskih izkaznic.

Čeprav je bilo redno vpisovanje v državljsko knjigo že v letu 1948, je še danes precej državljanov, ki še niso vpisani. Tako je bilo v preteklem letu na novo vpisanih v državljsko knjigo 2.277 državljanov, 75 % teh pa so novorojenčki.

69 tujih državljanov, ki bivajo v Ljubljani je lani zaprosilo in pridobilo državljanstvo FLRJ z naturalizacijo, državljanstvo LRS pa je dobilo 31 državljanov drugih republik. Državljanov FLRJ, živečih v inozemstvu, se je pri naših predstavništvih registriralo 33 in so bili na podlagi teh registracij vpisani v državljsko knjigo MLO Ljubljana.

O r o ž j e i n r a z s t r e l i v o

Ljubljančani so koncem leta 1954 posedovali 761 lovskih pušk, 512 pištol, 94 malokaliberskih pušk (flobertov), 3 vojne puške in 4 brzostrelke. Za to orožje so bili izdani lastnikom orožni listi. Seveda posedujejo posamezniki še precej neregistriranega orožja. Lani je bilo n.pri zaseženih 167 komadov raznega neprjavljenega orožja, večinoma pištol. Ker orožja brez orožnega lista ni dopustno posedovati, nositi, niti uporabljati, bi bilo koristno, da bi tisti, ki imajo neprijavljeno orožje tega prijavili odnosno vložili prošnjo za registracijo. Pri registraciji orožja, večinoma š pištol, ki so bile podarjene borcem NOV za njihovo hrabrost so bile slišati večkrat pripombe, da za tako orožje ne bi smeli pobirati taks, ali vsaj ne tako visokih.

V letu 1954 je bil sprejet nov republiški Zakon o orožju in Pravilnik k temu zakonu, po katerem malokaliberske puške

(floberti) do 6 mm kalibra niso zavezane registraciji, kakor ostalo orožje, pač pa jih mora lastnik prijaviti ter dobi potrdilo o prijavi. Večina lovcev kritizira ta predpis, ker se s flobertom ravno tako, lahko strelja divjad. Te puške pa imajo še to prednost, da se strel zelo slabo sliši in jih zato često uporabljajo divji lovci. Bilo je tudi več primerov, da so otroci, srednješolski ali vajenci streljali na ptice pa tudi pevke s flobertom ali zračno puško. Samo v enem primeru je nek učenec pobil z zračno puško 11 kosov. Potrebno bi bilo, da bi straži, strelske družine in šole v bodoče vodile več nadzorstva nad mladino, ki ima te vrste orožja.

Za nabavo razstreliva in razstrelilnih sredstev je bilo v minulem letu izdanih 118 dovoljenj. Večji del podjetjem za 94.500 kg amonala, 14.300 kg kamniktita, 803.630 kom vžigalnih kopic in 340.680 metrov vžigalne vrvice. v Ljubljani prodaja razstrelivo podjetje " Chemo - import " in poteka promet z razstrelivom in razstrelivnimi sredstvi v skladu z obstoječimi predpisi.

I z v r š e v a n j e k a z n i

V preteklem letu je bilo tajništvu za notranje zadeve dostavljenih za izvršitev kazni 308 pravnomočnih sodb in 620 pravnomočnih - upravno kazenskih odločb. Zanimivo je, da skoraj vsak obsojenec vloži po prejemu poziva za nastop kazni prošnjo za odlog nastopa kazni, kateri prilaga različna potrdila o bolezni, različna službena potrdila in slično. Graje vredno je, da podjetja pri katerih so obsojenci zaposleni izdajajo obsojencem najrazličnejša potrdila, predvsem taka, da so jim obsojenci nujno potrebni, da zanje ne morejo najti nadomestila in slično. Ker ima kazen vzgojni pomen le tedaj, če je hitro izvršena, je bil odložen nastop kazni le 40 obsojencev in to :

- 17 zaradi bolezni
- 4 zaradi nosečnosti
- 7 zaradi služenja kadrovskega roka
- 8 zaradi težkih družinskih razmer
- 4 zaradi neodločljivih del v podjetjih.

Odbor državljanov za pomoč obsojenim in izpuščenim iz kazensko poboljševalnih domov, je v letu 1954 reševal 46 prošenj, ki so jih vložili bivši obsojenci po izdržani kazni. V njih so prosili za pomoč pri iskanju zaposlitve, za denarno pomoč zaradi bolezni, ali za razna oblačila. Iz sklada za pomoč obsojenim in izpuščenim s katerim razpolaga odbor, je bilo kot enkratne denarne podpore izplačanih petim bivšim obsojencem skupno 23.000.- dinarjev. Mestni odbor "dečega križa" je na posredovanje odbora razdelil najpotrebnejših tudi različna oblačila v skupni vrednosti okrog 100.000.- dinarjev. Da so se vsi bivši obsojenci v letu 1954 zaposlili, je predvsem zasluga Biroja za posredovanje dela. Glede obsojenih mladoletnikov je odbor tesno sodeloval z organi socialnega varstva pri MLO, ki so skrbeli za zaposlitev, nadaljno vzgojo in izobrazbo bivših obsojenih mladoletnikov.

25

Društva in prireditve

V letu 1954 je delovalo na območju Ljubljane 318 društev in to :

- 29 kulturno prosvetnih,
- 10 tehničnih,
- 93 fizikulturnih,
- 183 raznih ostalih društev.

Med kulturno prosvetna društva je všteti 13 DPD "Svobod", štiri amaterska gledališča in 12 ostalih kulturno prosvetnih društev. Med tehničnimi društvi so registrirani štirje foto - kino klubi, dva odbora Ljudske tehnike, dve avto-moto društvi, aero klub in pomorsko brodarsko društvo. Med fizikulturnimi društvi je prijavljenih 54 strelskih družin, 11 športnih društev, štirje akademski športni klubi, štiri planinska društva, štirje klubi tabornikov, trije nogometni klubi, trije balinarski športni klubi, dva smučarska kluba, dva kluba za konjski šport, dva šahovska kluba in po en rokometni, kolesarski, veslaški in plavalni klub. Ostala društva so:

- 51 društev Rdečega križa,
- 47 prostovoljnih gasilskih društev,
- 35 društev prijateljev mladine,
- 25 krajevnih odborov ZVVI,
- 17 odborov Združenja rezervnih oficirjev Jugoslavije,
- 6 lovskih družin,
- 3 filatelistična društva,
- 3 podružnice Ciril-Metodove družbe,
- 2 turistični društvi,
- 1 esperantsko društvo,
- 1 študentsko gozdarsko društvo,
- 1 ribiško društvo,
- pedagoško društvo za mesto Ljubljana,
- klub damskih frizerjev,
- bolniška blagajna samostojnih obrtnikov in
- Cirilsko društvo slovenskih bogoslovcev.

Starih društev iz bivše Jugoslavije, ki so v letu 1954 prosila za dovoljenje za nadaljne delovanje je še 6 in to :

Filatelistični klub, esperantsko društvo, Šentjakobski gledališki oder, Ope Olepševalno in turistično društvo Rožna dolina, Glasbena matica in Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov.

V letu 1954 je bilo na novo odobrenih in registriranih 91 društev, prostovoljnih razidov društev pa je bilo 47. Ustanovitev in delovanje ni bilo dovoljeno enemu društvu, razpuščeno oz. prepovedano pa je bilo delovanje prav tako enemu društvu.

V Ljubljani ima sedež tudi 129 republiških društev, oz. njihovih vodstev in tri društva, ki delajo na območju glavnega mesta Ljubljane in okolice.

V preteklem letu je bilo v Ljubljani prijavljenih

3.102 raznih prireditev, od tega je bilo 3.090 odobrenih, 12 pa je bilo prepovedanih zaradi preventivne zaščite javnega reda in miru. Prijavljenih je bilo nadalje 652 družabnih prireditev, 56 kulturnih prireditev, v 2.263 primerih pa je bilo dovoljeno podaljšanje obratovalnega časa.

P r o t i l e t a l s k a z a š č i t a

Vodstvo organizacije PLZ na območju Ljubljane je poverjeno 14-članskemu mestnemu odboru PLZ, kateremu so podrejeni: dva sektorska odbora, dva občinska odbora v Polju in Štovižu, 40 terenskih odborov, 41 odborov v podjetjih, 11 odborov v ustanovah in 32 vodij protiletalske zaščite v manjših industrijskih podjetjih. V vseh teh odborih dela 919 odbornikov.

Mestnemu odboru PLZ pomagajo pri strokovni vzgoji in opravljanju ostalih strokovnih nalog, trije strokovni sveti za tehnično, sanitetno in kemično službo. V stanovanjskih zgradbah je postavljeno še 5.422 vodij hišne zaščite, ki so podrejeni terenskim odborom.

Svet za notranje zadeve je razpravljal o dejavnosti mestnega odbora PLZ in ostalih osnovnih organizacij in je sklenil, da bi bilo potrebno vključiti v mestni odbor PLZ načelnika tajništva za komunalne zadeve, načelnika tajništva za zdravstvo in šefa oddelka za narodno obrambo. V terenskih odborih PLZ, kjer dela večina odbornikov že od ustanovitve organizacije, t.j. od leta 1948, bi morali v naslednjih dveh letih postopoma zamenjati do 50 % odbornikov z maljšimi kadri, da bi tako izboljšali sestav odborov. Pri reševanju teh kadrovskih problemov, bi morale nuditi vso pomoč teresnek organizacije SZDL, Zveze borcev NOV in drugih množičnih organizacij.

V industrijskih odborih PLZ se je stanjev preteklem letu izboljšalo. Po novih navodilih so morali upravni odbori podjetij prevzeti odgovornost za organizacijo PLZ, dočim so direktorji podjetij po teh navodilih, predsedniki organizacij.

Ljubljana je za primer vojne v taktičnem pogledu razdeljena na sektorje. Na teh sektorjih so organizirane mobilne enote PLZ, ki so razporejene v čete, vode, oddelke, ekipe in patrole. Tako obstojajo danes sanitetne, kemične in tehnične čete, samostojni vodi izvidniške službe ter potrebno osebje za sanitetne postaje in za postaje za kemično razkuževanje. Organizirane so tudi opazovalne postaje, ekipe za alrmiranje, ekipe za zatemnjevanje, četa za telefonske zveze, kemični mehanizirani vod za razkuževanje, poljska bolnica, transportni vodi za sanitetno službo, enote specialne tehnične službe pri komunalnih podjetjih in ekipe pomožnega tehničnega osebja pri mestnem poveljstvu PLZ. V vseh mobilnih enotah PLZ je skupno 2.177 članov, od tega 1.379 moških in 798 žensk. Po zgledu mestnih mobilnih enot, so formirane tudi industrijske enote PLZ, v 32 večjih podjetjih, z 2.915 člani delovnih kolektivov. Poleg že ob-

stoječih mestnih mobilnih enot se pripravlja formiranje mestne brigade PLZ. V to brigado bo vključen najboljši kader, opremljena bo s sodobnimi, prevoznimi in tehničnimi sredstvi, tako da bo udarno jedro organizacije. Brigada bo pomagala na najbolj prizadetih delih mesta in nudila potrebno pomoč tudi drugim bližnjim mestom. Tudi v mirnem času bo lahko nastopila kot samostojna enota pri reševalnih akcijah, ob raznih elementarnih nesrečah. Pripravlja se tudi formiranje gasilske brigade, ki bo organizirana po enakem načelu, kot mestna brigada PLZ. Ta enota bo v vojnem času pomagala poklicni gasilski četi in prostovoljnim gasilskim enotam, ki same ne bodo kos svojim nalogam.

Strokovna vzgoja je ena važnih nalog v organizaciji PLZ. Njeno težišče je bilo v letu 1954 na organiziranju splošnih tečajev hišne PLZ pri terenskih in industrijskih odborih ter pri odborih ustanov. Mestne in sektorske mobilne enote ter industrijske enote so se praktično vzgajale z internimi vajami. V preteklem letu je imelo članstvo mobilnih enot 108 internih praktičnih vaj, pri katerih je sodelovalo 3.398 članov. V industrijskih podjetjih in ustanovah je bilo 32 splošnih tečajev hišne PLZ, katere je posečalo 1.611 tečajnikov. Organiziranih je bilo dalje 399 internih praktičnih vaj, na katerih je sodelovalo 6.458 obveznikov PLZ. Terenski odbori so organizirali 71 splošnih tečajev, katere je končalo 3.260 članov hišne PLZ na 140 hišnih vajah, pa je sodelovalo 7.700 članov. Vsega je bilo torej v letu 1954 organiziranih 118 tečajev PLZ in 5.183 tečajniki, praktičnih vaj pa je bilo 587 s 17.556 udeleženci.

Pri obravnavi strokovne vzgoje je Svet za notranje zadeve ugotovil, da so učni načrti in programi že delno zastareli, da ni zadostnega števila sposobnih predavateljev, predvsem za kemično in tehnično službo, da primanjkuje primerne literature za tečajnike ter naše in tuje literature za izpolnjevanje učnih programov in da ni dovolj učnih pripomočkov in primernih prostorov za ureditev učnih kabinetov posameznih služb PLZ.

Letos bo potrebno izdelati nove učne načrte za vse službe PLZ ter tudi nove priročnike ter učne pripomočke. Nadalje bo treba organizirati metodične strokovne seminarje za predavatelje in instruktore PLZ. Začeti bo treba z interntsko vzgojo za usposobitev komandnega kadra mobilnih enot in članov odborov PLZ. Prav tako bo treba s tajništvom za zdravstvo in s tajništvom za komunalne zadeve urediti probleme s pošiljanjem članov mobilnih enot na prakso v zdravstvene ustanove in komunalna podjetja.

Izpopolnitvi tehnično zaščitnih sredstev med katera prištevamo zaklonišča, alarmno omrežje, sistem zvez in ostalo opremo PLZ, je bilo dosedaj poklonjeno precej pozornosti, saj znašajo sredstva, ki so bila v ta namen potrošena od leta 1950 dalje skupno 93.300.000.- dinarjev. Od tega je bilo potrošenih v preteklem letu 19.400.000.- dinarjev. Za letos je planiranih skupno z investicijami nadaljnjih 36.800.000.- dinarjev. Ti izdatki, dasi so visoki, so nujno potrebni, kajti vsa dosedaj obnovljena in za uporabo pripravljena javna zaklonišča, ki so bila zgrajena pred ali med vojno, razen zaklonišča pri Cekinovem gradu sprejmejo komaj 3.950 oseb. Z dograditvijo zaklonišča ob Cesti na Rožnik in predora pod gradom,

bo zaščiteneh nadaljnjih 11.000 oseb. Seveda tu niso všteta obstoječa hišna zaklonišča. Ker so javna zaklonišča zgrajena predvsem v strogem središču mesta in najbližji okolici, bi bilo treba nujno zgraditi zaklonišča za Bežigradom, v Mostah, na Kodeljevem, na Ježici in v Zg. Šiški. Prednost naj bi imela zaklonišča za Bežigradom, v Mostah in v Zg. Šiški, kamor je usmerjen razvoj mesta.

Alarmno omrežje je bilo v letu 1954 redno vzdrževano in stalno v uporabnem stanju. Za nadaljno izpolnitev in modernizacijo alarmnega omrežja, je nujno potrebno povezati alarmne sirene na lasten agregat ter zamenjati dosedanje proste vode s podzemnimi kabli.

Za nemoteno poslovanje mestnega poveljstva PLZ in sektorskih poveljstev PLZ ter za potrebe obveščevalne in izvidniške službe, si je organizacija prizadevala vzpostaviti dobre in zanesljive zveze. Z nabavo induktorske centrale, telefonskih aparatov, telefonske žice in ostalega telefonskega materiala, v minulem letu, so zagotovljene zveze z lastnim telefonskim omrežjem. Za postavitev vseh po planu zaščite mesta določenih vodov in zvez, bo izdelan s pomočjo strokovnjakov pošte tehnični elaborat. Za uresničitev tega načrta je že formirana četa TT zvez in vodov, sestavljena iz članov PLZ, ki je tudi primerno strokovno usposobljena. Za sprejemanje depeš o naletu sovražnih letal, so nabavljeni specialni radio-sprejemniki in je s tem zagotovljena pravočasna objava alarma.

Obstoječa oprema mobilnih enot PLZ krije le 40 % potreb in jo bo potrebno postopoma nabavljati že letos in v prihodnjih letih, posebno ker bo treba opremiti tudi na novo formirano mestno brigado PLZ.

P o ž a r n o - v a r n o s t n a s l u ž b a

Požarno varnostno službo delimo na njena sestavna dela, na preventivno in operativno službo.

V smislu 4. člena Obveznega navodila za obrambo pred požarom, je tajništva za notranje zadeve poverjena skrb za požarno varnost socialističnega in zasebnega premoženja. Praktično se te naloge opravljajo s pregledi zavarovanja, tehnološkega procesa v industriji, zavarovanja zgradb in skladišč ter organiziranjem gasilske službe. Ker je preprečevanje požarov osnovna naloga, se pregleduje tudi gasilne naprave po podjetjih in ugotavlja, ali je zaposleno osebje sposobno gasiti požare z razpoložljivimi sredstvi.

V preteklem letu je bilo 244 takih pregledov. Pri analizi zbranih podatkov je Svet za notranje zadeve ugotovil, da požarna varnost v gospodarskih podjetjih ni najboljša. V dobri polovici podjetij delovni kolektivi premalo mislijo na potrebo zavarovanja pred požari. Izgovarjajo se, da nimajo dovolj finančnih sredstev. Najosnovnejša požarno - varnostna sredstva so podjetja in obrati sicer že nabavili, vendar so premalo sredstev vložili v večje in manjše adaptacije. Take adaptacije bi bile predvsem potrebne v zastarelih podjetjih, ker je prav tam navadno največ žarišč za požare.

še manj skrbijo podjetja za vzgojo zaposlenih delavcev, da bi ti znali pravilno uporabljati priročna gasilska sredstva za gašenje začetnih požarov.

Svet za notranje zadeve je za izboljšanje preventivne službe industrijskih podjetij, zavodih in ustanovah sklenil v bodoče objavljati v časopisju primere slabe požarne varnosti in malomarnega čuvanja ljudskega premoženja pred požari. Prav tako bodo vsi, ki se ne bodo ravnali po veljavnih požarno varnostnih predpisih in na osnovi njih izdanih oblastnih ukrepov, upravno kaznovani. Letos bodo v industrijskih podjetjih sporazumno z upravami podjetij organizirane nenapovedane gasilske vaje in bo na ta način kontrolirana pripravljenost in izvežbanost tovarniških gasilcev.

V gasilsko službo spada tudi dimnikarska služba, ki je v Ljubljani urejena po 29 dimnikarskih okoliših. Vsak okoliš ima mojstra ter potrebno število pomočnikov in vajencev. Delo dimnikarske službe ni vedno zadovoljivo. Dimnikarji čestokrat prijavljajo, da stranke ovirajo redno ometanje, stranke pa se tudi marsikje upravičeno pritožujejo, da dimnikarji neredno ometajo in da nepravilno in previsoko zaračunavajo opravljeno delo. Lani je nastal 9 krat požar zaradi malomarnega ometanja ali grabenih pomanjkljivosti na pečeh in dimnikih, na katere bi bil dolžan dimnikar stranko pravočasno opozoriti. Tajništvo za notranje zadeve je poostrilo nadzorno službo in bo za vsak požar, ki bi nastal zaradi malomarnega dela dimnikarjev, vložilo proti dimnikarju kazensko prijavo. Dimnikarji pa naj prijavljajo tiste stranke, ki ovirajo redno ometanje ali reden pregled kurilnih naprav.

Operativno požarno - varnostno službo opravlja poklicna gasilska četa in prostovoljno gasilstvo.

Statistika o požarih v letih 1953 in 1954 daje naslednjo sliko :

Požari po objektih	1953	1954
gospodarske zgradbe	18	27
stanovanjske zgradbe	17	21
industrijski obrati	10	7
razni	62	25
S k u p a j	107	80

Vzroki požarov	1953	1954
naprevidnost	33	36
gradbene pomanjkljivosti	21	25
elektrika	7	4
otroci	4	5
ostalo	42	10
S k u p a j	107	80

Pregled kaže, da je požar največkrat prizadel kmečko gospodarske in stanovanjske zgradbe. Vzroki požarov so bili najčeste naprevidnost posameznikov in razne gradbene pomanjkljivosti. Nastala škoda znaša 14,740.000.- dinarjev. Število požarov se je v primerjavi s letom 1953 znižalo za 27, škoda pa za 20 milijonov dinar-

jev.

Poklicna gasilska četa je intervenirala tudi izven območja MLO v 11 primerih in pri poplavi v Celju. Pri gašenju so sodelovali poleg poklicnih gasilcev pri vseh večjih požarih tudi prostovoljni gasilci. V Ljubljani je 32 prostovoljnih gasilskih društev z 2.320 člani, ki imajo 30 gasilskih motornih vozil, 42 brizgal in 10.000 m gasilskih cevi. Gasilska služba je organizirana tudi v 35 pomembnejših in večjih podjetjih.

Poklicna gasilska četa ima 68 gasilcev, štiri orodna vozila, dva posebna voza za kemično gašenje, raztegljivo gasilsko lestev in dva pomožna voza. Število gasilcev poklicne gasilske čete in število gasilskih avtomobilov, komaj zadostuje sedanjim potrebam Ljubljane. Učinkovitost poklicne gasilske čete je le 50 %. Razlogi so naslednji :

a.) gasilska vozila so zelo zastarela in močno izrabljena. Povprečna uporabnost vozil je le 30 % ter so skoraj po vsakem gašenju potrebna manjša popravila.

b.) deli opreme so že močno iztrošeni. Izolirnih dihalnih aparatov je premalo, obstoječi pa so zastareli. Če-ti primanjkuje filtrov proti ogljikovemu monoksidu in precejšnje količine gumiranih cevi, ki jih ima le za opremo enega vozila. Posebna težava je tudi s kemikalijami za kemično peno. Domač proizvod ekstrata za peno je zelo slab, ker se tekočina že po krajšem času sesiri, tako da je uporaba na požarišču nemogoča. Zaradi tega bo nujno nabaviti tutogen za kemično peno v inozemstvu.

c.) urejena niso tudi kadrovska vprašanja. Plače poklicnih gasilcev so urejene z zakonom o državnih uslužbencih. Glede na težko in naporno službo in na težnjo gasilske službe, da je vsak gasilec izučen neke obrti, so plače nizke. Zaradi tega je gasilsko službo ni dotoka novih ljudi, zlasti ne dobrih šoferjev, mehanikov, ki so za vozila in drugo opremo v gasilski četi nujno potrebni. Plače poklicnih gasilcev, ki glede strokovnosti niso izenačene s plačami istih strok v podjetjih, bo treba urediti s posebnim dodatkom za gasilsko službo.

Resna ovira za učinkovitejše in hitrejše prihajanje poklicnih gasilcev na požarišča so tudi prostori v mestnem domu, v katerih so poklicni gasilci. Stavba je bila zgrajena že leta 1896 in v operativnem, tehničnem in higienskem pogledu ne ustreza sodobnim potrebam poklicnega gasilstva. Ni dovolj prostora niti za pravilno razmestitev gasilskih vozil, niti za vežbanje. Stavba je tudi na takem mestu, da se izgubi mnogo časa za odhod na požarišče.

Svet za notranje zadeve je zaradi tega sklenil, da bi se v prihodnjih treh letih zgradil nov gasilski dom, v katerem bi imeli prostore poleg poklicne gasilske čete, tudi Mestni odbor PLZ, Okrajna gasilska zveza, Izven armijski center MLO, Gasilska zveza LRS, Gasilska šola LRS, in predvojaška vezgoja LRS.

Mestno za ta dom je določeno na prostoru nasproti stadiona SK " Odred " ob Titovi cesti. Tako bi prostor pred gasilskim domom, ki bo za okrog 100 m pomaknjen od ceste, služil ob večjih prireditvah na stadionu, kot parkirni prostor za motorna vozila.

31

Svet za notranje zadeve je imenoval gradbeni odbor za gradnjo doma, ki ga sestavljajo vsi interesenti. Izdelan je tudi program gradnje, kjer so bile upoštevane samo resnične in najnujnejše potrebe vseh sodelujočih ustanov. Le te so se pogodbeno zavezale, da bodo v določenem roku zbrale potrebna denarna sredstva za kritje onega dela stroškov, ki odpade na njihove potrebe. Po predelanem programu bi znašali celotni gradbeni stroški 215,105.000.- dinarjev. Prispevati so dolžni :

89,798.000.-	din	Poklicna gasilska četa MLO
36,660.000.-	"	Mestni odbor PLZ
5,226.000.-	"	Okrajna gasilska zveza
2,808.000.-	"	Izvenarmadni ceter MLO
8,970.000.-	"	Gasilska zveza LRS
36,114.000.-	"	Gasilska šola LRS
35.529.000.-	"	Predvojaška vzgoja LRS
215,105.000.-	din	S k u p a j

Za letos so zagotovljena denarna sredstva za izdelavo investicijskega programa idejnih in glavnih načrtov, tako, da se bo z gradnjo doma lahko pričelo že koncem tega, ali v začetku prihodnjega leta.

Z dograditvijo centralnega gasilskega doma, bodo poleg prostorov poklicne gasilske čete preskrbljene učilnice, kabineti in poligon za predvojaško vzgojo dijakov, študentov in učencev v gospodarstvu. Te učilnice bodo v popoldanskem, posebno pa v večernem času na razpolago tečajem mobilnih enot PLZ, izven armadni vzgoji, tečajem rezervnih oficirjev, Rdečega križa itd. Na ta način bo postala ta stavba nekaka ljudska univerza za pripravljanje in zaščito prebivalstva pred požarnimi, elementarnimi in drugimi nesrečami. Zaradi tega se bodo vsi stroški za gradnjo tega doma z dvigom strokovnega znanja gasilcev, obveznikov PLZ, predvojaške vzgoje in ostalih organizacij hitro amortizirali, ker se bo z dobro organizirano in strokovno preventivno službo, znatno zmanjšala škoda, ki bi sicer nastala. Prav zaradi tega bo skušal v celoti kreditirati gradnjo tega doma Državni zavarovalni zavod LRS iz svojih rezervnih sredstev.

Tovariš Jenko poroča dalje:

Tovariši in tovarišice! Jaz bi vam hotel nekatera vprašanja obširneje obrazložiti. Delo Sveta za notranje zadeve je bilo v "Glasniku" obširno objavljeno v poročilu in zato ne bi stvari ponavljal, ker sem prepričan, da ste ga v celoti prečitali.

Svet za notranje zadeve v današnjem sestavu dela 8 mesecev. V tem času ni naš Svet še našel pravih oblik dela, vendar počasi prehajamo v problematiko dela notranje uprave. Počasi prehajamo na to, da bomo pričeli voditi določeno politiko o problemih javnega reda i mira, prometno problematiko itd. Hotel bi opozoriti, da ima naš Svet opravka z službami, ki imajo določene posebnosti in se bistveno razlikuje od dela ostalih Svetov. Posega v strokovna področja posameznih tajništev in stvari tudi rešuje. Notranja uprava je v vertikalni povezanosti in v določenih stvareh centralistično deligirana. Seveda bomo morali tudi s tega področja delo regulirati. Na tem področju bo vedno več vprašanj, ki jih bo morala naša uprava obravnavati in voditi. Predvideva se zakon, ki bo razčistil marsikatero nejasnost med našim Svetom in tajništvom. Da bi Svet že v sedanjih pogojih opravljal delo boljše, zbiral in obravnaval pereče probleme Notranje uprave in tako reš vodil določeno politiko na področju problemov, smo se odločili, da se bodo določili odbori državljanov, ki bodo sodelovali v upravi za področja, ki jih smatramo za zelo važna. Eden takih odborov bo odbor za borbo proti gospodarskemu kriminalu, dalje odbor za reševanje vprašanja mladoletnikov, prometa, gasilstvo in protiletalsko zaščito. Naloga teh odborov bi bila zbirati in obravnavati določeno problematiko in dajati Svetu in upravi navodila in predloge za sklepanje. Mnenja sem, da bomo preko teh odborov dobili tesnejše stike z državljani in na ta način lažje posamezne probleme obravnavali. Problematika, ki se začne na terenu, kjer se problemi pojavljajo je dana Tajništvu le v administrativno reševanje. Z odbori pa ne bi bilo delo samo na tajništvih, temveč bi bilo reševanje veliko bolj samostojno. Ni pa rečeno, da obveza Tajništva ni še vedno osnovna naloga in vir iz katerega črpa Svet za notranjo upravo za obravnavo svoje problematike.

Poročilo obnavlja obširnejše kriminal, ker je ta problem važen in pereč do neke mere. Jaz bi k samem poročilu dodal pripombe samo s področja gospodarskega kriminala. V zadnjem času smo mnogo razpravlja in piše o tem gospodarskem kriminalu. Razlog za

to je jasen, ker je to družbeni moralni in politični problem. Mi se čestokrat radi zaletavamo in potem odnehamo, radi tega je bolje, da počasi postopoma stvar rešujemo in odločimo za čim bolj učinkovita sredstva proti temu. Vsem je seveda jasno, da vprašanje gospodarskega kriminala nebo mogli tako hitro rešiti, če ga bomo sploh mogli povsem odpraviti. Za neinformirane ljudi izgleda zaradi našega kampanjskega zaostrovanja, da se pri nas samo krade odnosno, da vsi krademo. To pa ni res. Gospodarski kriminal je eden važnih razlogov, ki naj bi imel vpliv na naše standard. Lahko rečemo, da je na področju Mestnega ljudskega odbora, kjer naš Svet deluje ugotoviti v letošnjem letu to, da je gospodarski kriminal porastel. V glavnem se pojavljajo slične oblike v gospodarskem kriminalu kot na drugih krajih v Sloveniji. Jaz bi opozoril samo na značilnosti, ki rezultirajo na osnovi konkretnega materiala. ~~Eden od takih stvari~~ Ena od teh stvari je dejstvo, da je skoro 90 % gospodarskega kriminala bilo odkritega po organi Notranje uprave, eden in pol procenta pa je bilo odkritega od strani inšpekcijskih organov, ostalo pa od strani državljanov. To nam pove, da družbene organizacije in državljani z svojimi kontrolami gospodarski kriminal slabo odkrivajo. Načelo našega dela pa mora biti prilično drugačno. Res je, da je od naše strani to lažje odkrivati kot pa od strani inšpekcije, ki ima nalogo napraviti pregled dela in poslovanja in ne proučuje posamezne probleme, ki se pojavljajo v tem pogledu v našem gospodarstvu. Nemoremo se zadovoljiti z temi inšpekcijami niti z organi uprave, ker so konkretni primeri ko posamezna podjetja ljudi celo branijo. Mislim, da bi bilo treba pojačati v zvezi s tem kvalitetno mestno inšpekcijo in tudi pogledati delo posameznih inšpekcij. Sem mnenja, da bi morali v podjetjih uvesti interno nadzorstveno službo ter da bi se morali organi uprave v podjetjih posluževati revizij. Zelo težko pa je to revizijo izvršiti, ker imajo organi revizije po sto in sto podjetij za pregle dati. To pa ni dobro. Lažje je odkriti kriminal organu, ki se bavi s podjetjem po strokovni liniji in ki ima nalogo temeljito pregledati poslovanje podjetja kot pa drugemu organu, ki tega vpogleda nima. Dalje sem mnenja, da bi morale sindikalne organizacije krepkeje in odločnejše sodelovati pri odkrivanju škodljivcev, kar pa do sedaj v podjetjih ni bilo opaziti. Ugotovljeno je bilo, da je od 673 ugotovljenih kaznivih dejanj napravilo 243 uslužbencev, 48 poslovodij, knjigovodij in slično in 58 delavcev itd. Kaj nam to pove? To nam pove, da prevladuje

po teh podatkih v gospodarstvu kriminal uslužbencev in to 60% kjer so pri kriminalnih dejanjih sodelovali uslužbenci, med katerimi je mnogo škodljivcev torej med vodilnim kadrom. Dalje iz teh zaključkov lahko ugotovimo to, da kradejo tisti ki imajo boljše prejemke in manj tisti, ki so v slabšem položaju. Če gledamo podatke lahko rečemo, da imajo delavci pravilnejši odnos do družbenega premoženja kot uslužbenci. Mislim, da je slabost v organizaciji sami, ko za strokovnjake pridejo tisti, ki ugotavljajo razne možnosti, da se obidejo razni finančni predpisi in se kasneje ko vidijo, da jim to uspe, sami odločijo za kriminal. Radi tega je treba strokovnost dvigniti, da se nebo v organizaciji in delu pojavila špranja in da bo organizacija bila taka, da je dnevno omogočena kontrola dela. Personalna politika sprejemanja v službo bi se morala tudi spremeniti. Uvajati bi bilo treba, da se za vsakega prosilca zahteva potrdilo o nekaznovanju, da se tistega, ki je že bil kaznovan namesti tam, kjer ni možnosti za krajo. Pri vodilnih uslužbencih pa je treba polagati pažnjo na moralno in politično preteklost. Iz konkretnega materiala se opaža, da je politični sovražnik svojo dejavnost prenesel iz političnega na gospodarski kriminal. V tej smeri so sicer sindikati veliko storili in pomagali.

Tretja značilnost je ta, da so redke individualne tatvine in da je v tatvine zapleteno navadno več ljudi - cela veriga. Iz tega bi lahko zasledili, da se krade tam lažje, če je več ljudi povezanih. Posameznik težko krade. Pri taki obliki tatvin kot so je brezdvoma lažja kontrola in lažje odkrivanje škodljivcev, seveda pa ta kontrola mora obstojati.

Četrta taka značilnost je, da je največ kriminala v notranji in zunanji trgovini. Iz tega lahko sklepamo, da se tu najlažje krade in da se tu lahko najhitreje okorišča. To velja predvsem za zunanjo trgovino. Iz tega lahko sklepamo, da je nujno, da v trgovini podvojiti kontrolo in pa poostriti kaznovanje. Mnenja sem, da se je v trgovini sovražnik specializiral, da bo napravil čim več škode. V gospodarskem kriminalu se krepi korupcija iz katere se razvija kriminal. To je nevarna oblika v kateri sodelujejo bivši kapitalistični elementi. Ta takozvana korupcija kvari naše vredne državljane in izvira iz stare kapitalistične družbe.

Dotaknil bi se rad še nadaljnega problema, ki se tiče gospodarskega kriminala t.j. da sodeluje v kriminalu 9.2 % povratnikov. Ta procent nas opozarja na to, da so naši ukrepi premili. Kaznovanje bi moralo biti tako, da bi se vsak premislil, ali se izplača pošteno živeti ali krasti. Tako ostrejšo kaznovanje bi bilo po mojem mnenju vzgojno. Za zaščito pa je treba najti skup raznoterih sredstev. Ustvariti bi bilo potrebno cel zaščitni sistem proti kriminalu. V borbi proti kriminalcem naj se ne bori samo organ Notranje uprave, ampak pod enako odgovorno ostroostjo in doslednostjo tudi organ oblasti in sama družba, posebno pa mislim, da so zato najbolj poklicana sama podjetja in samoupravljanje podjetij. Ravno podjetje bi moralo pri tem odigrati eno najvažnejših in najbolj odločilnih vlog v borbi proti kriminalu v našem gospodarstvu. Postaviti bi bilo tako, da kontroli ne sme uiti nobena oseba, ki posluje z blagom, materialom in denarjem. Borbo proti kriminalu ne bomo končali samo z nadzorom, temveč z politično in moralno prevzgojo našega človeka. To je eden najvažnejših problemov.

S področja javnega reda in miru obravnava poročilo na tančno problematiko. Vsa problematika v glavnem sloni na pijančevanju, pri prevzgoji pa nam je potrebna pomoč vseh družbenih organizacij. Samo z odpravljanjem kriminala ne bomo rešili tega problema. Pri tem nam morajo pomagati zdravstvene, socialne, mladinske, ženske in ostale politične organizacije. Ugotavljamo lahko, iz podatkov, da se iz leta v leto zmanjšuje prosjačenje, potepušтво, prostitucija, vedeževalstvo, delomržništvo itd. Vse to je delno odpadlo nastopil pa je nov problem, ki je od vseh problemov najbolj pereč, to je pijančevanje, to pa zaradi tega, ker ima za posledico neurejenost v družini, pretepanje, nemoralo itd. Mi vsi moramo voditi računa o tem problemu pijančevanja. Dnevno se borimo proti temu ravno tako družbene organizacije, predvsem pa je to dolžnost organov gostinstva. Ravno ti nebi smeli podpirati pijančevanja s tem, da točijo pijanim ljudem alkohol. Kaznovati bi bilo ona gostinska podjetja, ki točijo vino vinjenim osebam. Preko časopisov bi bilo potrebno obravnavati posamezne primere in ožigosati uprave posameznih podjetij. To se je delno tudi vršilo, kar pa je naletelo od strani gostinskih obratov na veliko kritike in jeze. Enkrat za vselej bi bilo treba povedati gostinskim podjetjem in obratom, da so oni odgovorni, če točijo alkoholne pijače pijanim ljudem, da so oni odgovorni za razgrajanje in pretepanje, a ne samo milica. V zvezi z

pijančevanjem bi pojasnil, da smo pristopili k obveznem zdravljenju notoričnih pijancev. V zvezi s tem, bi morali tudi kaznovati politike zaostriti tam, kjer bi druga sredstva odpovedala. K pijančevanju pa bi pripomnil še to, da se delavni človek zateka v gostilno največ tam, kjer drugega razvedrila ni. To lahko opazimo predvsem na auto-cesti in sličnih gradbiščih. Sindikalne organizacije bi morale v tem pogledu več storiti, prirejati bi morale takim skupinam razne kulturne prireditve in slično.

Glede čistoče in reda v mestu bi povdaril, da za to v prvi vrsti odgovarjajo hišni sveti. Naši organi so sicer tisti, ki naj opozarjajo na pomanjkljivosti in nepravilnosti in kjer vidijo, da ni nobenega uspeha, naj predlagajo kaznovanje. Na tem področju je možna dejavnost družbene kontrole in pa vzgoje družbene discipline. Kar se tiče prometa smo mi na sejah o tem že razpravljali in radi tega nebi danes ponavljal. Opozoriti bi hotel le na to, da se je treba boriti za izvedbo sklepov zbora. Jačanje prometa ima za posledico vedno več nesreč. Da bi se promet pravilno uredil je tu velika ovira sredstva, katerih ni na razpolago. Nima torej dovolj sredstev, da bi ta problem hitro rešili. Regulirati bi morali določena cestna križišča in pristopiti k modernizaciji prometa.

Poseben problem je ljudska milica. Naloge ljudske milice opravlja vsako leto manjše število miličnikov. Število je za cca. 100 manjše kot nekoč, vendar pa je področje in naloge večje. Zasedenih je le 53 % sistemiziranih mest. V Zagrebu pride na isto delovno mesto 2, v Sarajevu 4, dočim v Ljubljani le 1 miličnik. To ima za posledico, da opravlja često miličnik službo za dva. Miličniki so na področju mesta preobremenjeni z delom. Tajništvo ni krivo, da formacije niso popolne. V čem pa je razlog? V Ljubljani so miličniki slabše plačeni kot na podeželju, kjer dobivajo terenske dodatke. Dalje je posledica temu tudi neurejene stanovanjske razmere. Imamo x primerov, katere je Notranja uprava tudi konkretno navajala, da so jih tretirali kot ostale. Sedaj smo mi z Stanovanjskim svetom uredili, in upam, da smo naleteli na veliko razumevanje. Čestokrat so miličniki v zasmeh, izoziniranje, zlostavljanje državljanom, čestokrat pa so deležni tudi fizičnega obračunavanja. Ne rečem, da čestokrat sam miličnik ne povzroči kake nepravilnosti in da njih postopanje ni na višini in smatram,

da je upravičena kritika proti takim posameznim primerom. Mislím pa, da vsi vemo, da so ljudje raje zgovarjajo na surovost miličnika, kot da bi priznali svojo krivdo. Dalje je v mestu služba zelo naporna. To so osnovni razlogi, ki imajo za posledico, da se nam število miličnikov na področju mesta manjša in da ne moremo dobiti novih moči za to službo. Svet za notranje zadeve je sklenil, da bodo dodeljeval določenim miličnikom občasne nagrade za prekomerno delo. Z Svetom za stanovanjske zadeve pa smo razpravljali, da se bodo uredili njih stanovanjski problemi. Strožje pa smo sklenili tudi kaznovati nedisciplinirane državljane, ki žalijo milico. Jasno pa velja tudi obratno. Miličnik je ravno tako uslužbenec, ki mora imeti polno zaščito pri svojem delu. Poslednji problem, ki bi ga imel za povedati je problem protiletalske zaščite in gasilstva. Na eni seji smo o tem že obširneje razpravljali, sklep je bil, da je treba tehnično izpopolniti in modernizirati zaščito mesta. Sredstva so v skrajno slabem stanju. V proračunu za leto 1954 se je to upoštevalo in s tem je treba nadaljevati tudi v prihodnjih letih. Učinkovitost ljubljanske gasilske poklicne čete je le 50 %-na. Ta procent je treba popraviti in dvigniti učinkovitost na 100%. Protiletalsko zaščito je treba formirati in treba postaviti brigade protiletalske zaščite in gasilcev. Tu moramo imeti najboljši kader z sodobnimi prevoznimi in tehničnimi sredstvi. V ostalem pa je treba strokovno razširiti in učiti državljane o novi tehniki, kajti učenje po zastarih metodah nima smisla. Kot poslednje bi rad pripomnil še nekaj o Gasilni domu. To je ~~preeei~~ pereči problem. V glavnem pa so ti probleme ti-le:

- 1/ Gasilstvo samo pogledjte v kakšnih prostorih se nahaja,
- 2/ protiletalska zaščita sploh nima svojih prostorov,
- 3/ izvenarmadna in predvojaški vzgoji je treba posvetiti več pažnje. Važnost tih dveh panog nam je poudaril zadnji kongres Zveze borcev o katerih disciplinah je veliko razpravljajal in jima dal posebni poudarek. Če bi se postavil nov dom, bi imele vse tri organizacije svoje skupno mesto, ki bi si pomagale v medsebojni povezanosti. Mestni ljudski odbor mora pomagati pri urejanju svojega centra in družbenega življenja. V zvezi z domom bi dali posebni

komisiji oz. odboru nalogo, da uredi vse potrebno za zazidavo, da oskrbi lokacijo in zazidalne načrte. Del sredstev za izgradnjo tega doma je sedaj na razpolago - 17,000.000.-. Glede ostalih sredstev pa bi pripomnil, da morajo prispevati Mestni ljudski odbor, Glavna gasilska zveza LRS in Svet za prosveto in kulturo. Vsa ta sredstva naj bi bila dolgoročni kredit k čemer naj bi prispevala tudi Zavarovalni zavod, s tem, da bi del svojih sredstev vložil v Komunalno banko, kjer bi lahko črpali sredstva. V 12 letih bi vrnili ta kredit.

Jaz sem bil malo daljši, ker sem smatral, da Mestni ljudski odbor o vsem tem ni razpravljajal.

Predsednik da gornje poročilo in pripombe predsednika Sveta za notranje zadeve v razpravo.

M a r t i n š e k Tone:

Jaz bi si dovolil vprašanje, če bi se dalo tako urediti, da bi se odpirali gostinski obrati šele po 8. uri. Ljudje prihajajo na delo že v pijanem stanju. Ko sem zasledoval od kod jim žganje, sem ugotovil, da ljudje po raznih vinotočih že ob 1/2 6. uri pijejo. Če bi se dalo urediti, da bi se odpirali lokali po 8. uri, bi bil manj pijančevanja in tudi manj obratnih nesreč.

M a t e l i č Alojz:

Miličnik kot tak je naš predstavnik za javni red. Vendar smo mi navajeni gledati v njih stare policaje. Res pa je, da je njih obnašanje čestokrat tako, da ga moraš kot takega tudi gledati. Priporočil bi Svetu za notranje zadeve, da polaga pažnjo na njih vzgojo. Pri prometu v Ljubljani se opažajo čisto stvari, ki bi jih bilo potrebno omeniti. Povem primer, ko je bila cesta radi popravila sredi ceste zaprta in se je delo na cesti vršilo tudi na desni strani. Čez cesto je bila pregrada. Zavozil sem v levo stran, da se umaknem pregradi, za pregrado pa je čakal miličnik in sem mu moral plačati din 50.-. Tisti hip sem si mislil, bolje plačati takoj, kot pa pozneje več. Če bi bil miličnik res predstavnik našega reda, potem bi stal spredaj pregraje in upozarjal kam naj se usmeri promet. Izločil bi napake, ki jo človek napravi nehote. Z prevzgojo naših miličnikov bi dosegli uspeh v tem, da bi bili ljubljancani z njimi bolj prijatelji in bi gledali v njih to, kar

bi nam morali predstavljati.

T u m a Ostož:

Jaz bi se dotaknil problema, ki smo ga že večkrat obravnavali, tj. mladinskega kriminala. To bi se pravzaprav moralo govoriti pri poročilu Sveta za prosveto in kulturo, ker je to vprašanje vzgoje, toda ne samo mladine, temveč tudi starišev, ki bi morali dajati mladini vzgled. Če analiziramo glavni vzrok mladinskega kriminala, vidimo, da je vzrok vsem nepravilnostim v glavnem alkoholizmu, ki se vleče skozi celo poročilo Sveta za notranje zadeve in to pri kriminalu, pri prometu, pri milici itd.. To vprašanje bi bilo potrebno energično zgrabiti, in to v tem smislu, da se krivce postavi "na pranger". Mogoče se zdi to oz. sliši preveč srednjeveško. Nebi pa rekel naj se kaznuje samo notoričnega pijanca, temveč tudi gostinca, ki mu je dajal pijačo. Z kaznijo bi bilo potrebno to postopamo odpravljati, če dobra beseda ne zažene. Za marsikoga bo ene vrste "pranger", če ga daš v časopis. Sramoto, ki jo bo s tem doživel bo morda le napravila čudež.

Vprašanje mladine je res težko. Vzemite samo izgrede preblagajnam kino-matografov. Tu lahko opazimo skrajno nedisciplino mladine in bi bilo v tem pogledu treba napraviti red. Predlagal bi, da bi se postavil pred blagajne kinomatografov miličnik, ki naj bi se ga honoriralo kot za nadure, kajti prepričan sem, da vsak ki pride po karto za predstavo rad plača 1 din več, če vidi, da je v vrsti red. Miličniki naj bi imeli torej tu redno službo. S tem, bi se vsi, predvsem pa mladina naučila discipline.

Dotaknil bi se tega, kar je že razpravljal tov. Matelič. Miličniki so zadnje čase že kar nekako evropezirani. Kazni, ki so zelo učinkovite za nedisciplino ljudi pri prometu je zasliševanje ljudi na ulici. Imel sem sam tak primer v Londonu, kjer me je miličnik zasliševal, pa bi mu rad dal 500.- din samo, da bi me hitro spustil. Predlagal bi, da se da miličnikom navodilo, da ljudi na široko sprašuje o vseh potankostih, mogoče celo o bolezni stare matere in ga zadrži na cesti, kar bo verjetno bolj učinkovito, kot pa plačanje tistih petih kovačev. Že to je nekak "pranger".

D e u Ivan:

Vprašanje korupcije je v glavnem sprožilo in povzročilo sistem potnikov. V tistih sektorjih trgovine, kjer je konjunktura minila, potniki prodajajo blago za visok honorar, da se ne kupuje

samo po kvaliteti in ceni, temveč po delitvi provizije in daril od strani potnikov. Gotova podjetja dovoljujejo, da potniki zaslužijo več deset tisoč dinarjev in te zneske oz. zaslužke delijo z različnimi nabavljachi in to je dokazano, da je eden od prvih korakov, ki navaja v kriminal, odnosno povzroča možnost razvijanja kriminalnih dejanj. Gotova podjetja so preveč prepustila nabavljanje raznim nabavljacem in da uprave podjetij ne kontrolirajo niti kvalitete nabavljenega blaga niti cene. To stvar bi bilo treba urediti.

O c e p e k Angela:

Jaz bi rada sprožila vprašanje problema sezonskih delavcev. Kako izgledajo njih naselja in življenje je menda mnogim jasno. Večina med temi delavci je starih od 20 do 30 let. Jasno nam mora biti, kako je če tak mlad človek pride v tako klavarno življenje. Tudi dobri se v takem življenju pokvarijo in mi ne moremo govoriti o izboljšanju, če nismo zmožni urediti življenja teh ljudi. To je problem cele Slovenije in sicer tam, kjer so nastanjeni sezonski delavci, ker je nemogoče da tako ostane, kot je sedaj. Da ne pozabimo poleg ostalega tudi na to, da so v teh naseljih tudi cele družine in otroci, ki imajo tu grobe ~~preme~~ primere nerednega življenja.

Glede javnega reda in miru bi pripomnila, da imamo cele vrste primerov, ko je r-adi pijančevanja v družini skrajn nered, da mož ženo pretepa, in da se milica noče umešavati v to, češ da nimajo zato pravne osnove. Če imajo pravno osnovo za to, da nesmejo dopustiti da se pretepa živina, potem je jasno in še bolj logično, da velja to za ženo. Pijančevanje po mojem ni slučajno. Vsak, ki je zapadel v pojave pijančevanja je imel zato vzroke, ali razmere v službi, družini ali kaj drugega. Mi moramo imeti, da to odpravimo socialne delavce in zdravstvene zavode ne samo, da z zapiranjem lokalov to preprečujemo.

Dalje bi se dotaknila še ene stvari, to je prodajanja srečk državne razredne loterije. Pri meni so se zglasili tovariši od Rdečega križa in izjavili, da državna loterija daje srečke v prodajo raznim privatnikom, ki često zaslužijo več kot 40.000.- din na mesec. Je pa napravljen dogovor med drž. razredno loterijo in Rdečim križem, da lahko oni prodajajo srečke. Mislim, da je treba to vprašanje rešiti. Te srečke prodajajo uslužbenci družbenih organizacij, ne pa privatniki.

P o l a j n a r T o n e:

Na zadnji seji plenuma Socialistične zveze je bilo govora o gospodarskem kriminalu. Tudi danes je bilo to vprašanje na tapeti. Zadnjič ni bilo časa, da bi prišli do globlje analize vzrokov, ki do tega dovajajo, danes pa je bilo v tem vprašanju precej dognanj. Nesmemo pa pozabiti, da je precejšen vzrok življenjski standard in da so ostali vzroki toliko resni, da bi morala tako prosveta kakor Socialistična zveza in druge organizacije temu vprašanju posvetiti več pažnje. Če abstrahiramo vprašanje standarda, ki samo po sebi povzroča opasnost kriminala za mladino, uslužbence in delavce, ki imajo opravka z materialom in denarjem, moramo obravnavati še dosti drugih legalnih možnosti in načinov zaslužka. Če ni možno legalno zaslužiti, se skuša nelegalno. Tov. Deu je že načel vprašanje zaslužkov potnikov, ki zaslužijo po 200. do 400.000.-din na mesec. Zakonski predpisi niso zagrabili in onemogočili legalna okoriščanja. Velik vzrok je v tem, da Socialistične organizacije in organizacije družbenega upravljanja ne sodelujejo v zadostni meri, to pa predvsem radi tega, ker teh organov nihče ni na to opozoril in z njimi o teh problemih ni nihče razpravljajal na direkten način, kar pa vsekakor vodi oz. povzroča kriminal. Prepuščamo preveč parolo "snadji se" v podjetjih. Navada je bila v podjetjih, da so računovodje in direktorji v korist podjetja našli kako luknjo, da so si pridobili sredstva in od tega je le korak za osebno okoriščanje, kar je že gospodarski kriminal. Gospodarski kriminal je tudi obhajanje uredb z druge strani. Veliko krivde za to je v togih predpisih, ki jih često upravni organi tolmačijo po svoje.

Kar se tiče alkoholizma je pri nas pereča zadeva, ne strinjam pa se s tem, da bi "pranger" v tem primeru veliko pomagal. Je pa čudno, da je v vsem našem življenju tako razpoloženje. Če gledamo časopise, najdemo vsak dan na najmanj treh mestih tisto staro tradicijo - nesreče vsled pijančevanja. Nesmemo pa pozabiti, da na drugi strani nimamo ničesar prevzgojnega, že nevem kako dolgo govorimo o mlečnih in sličnih restavracijah, a vse brez uspeha. Niti vzgojnih niti ekonomskih mer nismo poduzeli, da bi se ta pereč problem odpravil. Morda bi, bilo prav, da bi napravili večkrat analizo prekrškov gospodarskega kriminala intd. in v tem pogledu izvedli potrebne konsekvence.

J e n k o Marijan:

Kakšnih posebnih odgovorov na razpravo, ki se je razvila k poročilu ne bi imel. Konstatiral bi, da je problematika, katero je začel obravnavati Svet za notranje zadeve več ali manj odbornikom že poznana. Diskusija je bila pač okrog x problemov še pomanjkljiva in bomo v prihodnjem letu posamezne probleme konkretno obravnavali na samem Svetu in jih prednašali pred skupščino, da se o teh problemih podrobno upozna. Podanih je bilo par umesnih pripomb. Glede zadeve okrog vzgoje miličnikov bi pripomnil, da se jaz s tem strinjam, a vseeno sem mnenja, da za vse primere, ki se jim naprtijo, miličniki niso krivci. Pametno pa je, da bi se borili proti nediscipliniranosti in za vzgojo našega kadra na ta način, da se posamezni primeri, ki jih eden ali drug doživi, signalizirajo naprej, da pri konkretnih primerih začnemo z vzgojo miličnikov.

Kar se tiče gospodarskega kriminala jaz mislim, da borba proti togim predpisom nesme biti okoli prinašanje teh predpisov temveč bi se morala borba usmeriti na intervencijo^{na} merodajnih mestih, da se predpis popravi. Pri nas je tako, da mi pomanjkljivosti priznamo, ne predalagamo pa izboljšanja, ampak naprej delamo, kakor mislimo, da je prav. S to politiko pa pride tako daleč, da postopoma pride do osebnega materialnega okoriščanja. Glede stvari, ki jih je iznesel tov. Tuma mislim, da so predej krepke in sem prepričan, da bo mo z drugimi metodami uspeli zmanjšati problem alkoholizma pri nas. Namreč jaz koncem koncev nisem prepričan, da je to tako zelo kritičen problem. Res pa je, da je to problem in da bodo še en lep čas težkoče predno se bo odpravil. Če gledamo podatke vidimo, da je na področju mesta Ljubljane majhno število notoričnih pijancev in sicer z ozirom na ljudi, ki kvarijo ugled mesta po cestah in gostulnah, temveč, da je več ad hock pijančevanja in da je treba to za vzgojo odpraviti. Odpreti je treba več mlečnih in brezalkoholnih lokalov. Pred 3 meseci smo razpravljali, da bomo tak lokal odprli pri Figovcu, ostalo pa je tako kot je bilo.

Glede pretepanja po družinah ni na mestu, da miličnik posreduje, ker pride do nastopa v stanovanjih. To je težko miličniku intervenirati.

Predsednik dr. Marijan Dermastia pojasni, da ni bilo nobenega sklepa glede mlečne restavracije pri Figovcu.

Ker ni bilo drugih pripomb da predsednik poročilo
z priporočili na odobrenje.

S o g l a s n o sprejeto.

Ad.2/ PREDLOG ODLOKA O POBIRANJU OBČINSKEGA PROMETNEGA DAVKA.

Predlog obrazloži tov.S i t a r Franc, član Sveta za gospodarstvo kakor sledi:

Na 55.skupni seji MLO dne 11.II.1955 je bil sprejet odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o uvedbi mestnih taks in promegnega davka, po katerem naj se plačuje od potrošnje alkoholnih pijač v gostinskih obratih lo%-ni prometni davek. Z ozirom na navedene številne spremembe in dopolnitve je vsa materija postala manj pregledna. Ker so z uredbo o prometnem davku in z uredbo o spremembah te uredbe pooblaščen mestni ljudski odbori, da v sporazumu z republiškim izvršnim svetom predpišejo (mestni) občinski prometni davek, je s tem v zvezi nastala potreba po sprejetju dveh ločenih odlokov o občinskem prometnem davku in občinskih taksah. Sprejetje ločenih odlokov je potrebno ker sta zaradi vsebinskih značilnosti obe davščini toliko različni, da ni priporočljivo zajeti istih skupno.

Odlok o pobiranju občinskega prometnega davka se glasi:

44

Na podlagi 8. točke 65. člena zakona o ljudskih
odborih mest in mestnih občin (Ur. list LRS, št. 19-90/52),
2. in 3. člena uredbe o prometnem davku (Uradni list FLRJ,
št. 55-474/53) ter dela C/V tarife občinskega davka na promet
uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o prometnem davku
(Uradni list FLRJ, št. 55-659/54) ter v sporazumu s Izvršnim
svetom Ljudske skupščine LRS je Mestni ljudski odbor glavnega
mesta Ljubljana po sklepu _____ skupne seje mestnega zbor-
a in zbora proizvajalcev z dne _____ 1955. sprejel

O D L O K

o pobiranju občinskega prometnega davka.

I. del

Splošne določbe

1. člen

Poleg zveznega prometnega davka, ki se plačuje
po veljavnih predpisih, se pobira na območju mestnega ljudske-
ga odbora glavnega mesta Ljubljane občinski prometni davek,
ki je predpisan s tarifo v II. delu tega odloka.

2. člen

Občinski prometni davek je proračunski doho-
dek Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana in
občinskih ljudskih odborov na območju mesta Ljubljane.

Razdelitev dohodka iz prvega odstavka se dolo-
či v družbenem planu Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta
Ljubljane.

3. člen

Določbe uredbe o prometnem davku (Uradni list
FLRJ, št. 55-474/53) z vsemi poznejšimi spremembami in dopol-
nitvami, navodila za izvajanje uredbe o prometnem davku (Urad-
ni list FLRJ, št. 2-25/54) in navodila o spremembah in dopol-
nitvah navodila za izvajanje uredbe o prometnem davku (Uradni
list FLRJ, št. 4-21/55), uredbe o prisilni isterjavi davkov in
drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ, št. 33-283/53)
in uredbe o obračunavanju, delitvi in pobiranju dohodkov prora-
čunov in skladov od gospodarskih organizacij (Uradni list
FLRJ, št. 26-293/54) veljajo smiselno tudi glede občinskega
prometnega davka, kolikor ni v tem odloku drugače določeno.

4. člen

Občinski prometni davek po tem odloku se ne po-
bira v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami, in v
primerih, ko izvira oprostitev iz mednarodnih običajev do držav,
s katerimi obstoji v tem vzajemnost.

5. člen

Pojasnila in tolmačenje za izvrševanje tega
odloka izda Svet za gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora
glavnega mesta Ljubljane.

Za izvrševanje tega odloka skrbi Tajništvo za gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

6. člen

Ko začne veljati ta odlok izgube veljavo:

1. odlok o uvedbi mestnih taks in prometnega davka MLO Ljubljana (Uradni list LRS, št. 35-417/53) in sicer določbe, ki se nanašajo na pobiranje mestnega prometnega davka,
2. navodilo za uporabo in izvajanje odloka MLO glavnega mesta Ljubljana o uvedbi mestnih taks in prometnega davka (Uradni list LRS, št. 41/53),
3. odlok o spremembi odloka o uvedbi mestnih taks in prometnega davka (Uradni list LRS, št. 33-497/54),
4. odlok o uvedbi občinskega prometnega davka (Ur. list LRS, št. 9-216/55).

7. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v " Uradnem listu LRS ", uporablja pa se od 1. dne naslednjega meseca, ko ga sprejme MLO - Ljubljana.

II. del

T a r i f a

A. Splošna tarifa

Občinski prometni davek v mestu Ljubljani se plača:

- Tar.št.1: Od petrošnje alkoholnih pijač v gostinskih podjetjih in gostiščih od dosežene prodajne cene v višini...10 %
Razlika v višini 5% med lansko stopnjo tega prometnega davka (5 %) in novo davčno stopnjo po tej tarifni številki (10 %) se odreja na poseben račun in se uporabi za borbo proti alkoholizmu.Uporabo teh sredstev bo določil ljudski odbor.
- Pripomba: Glede davčne obveznosti in načina pobiranja tega davka, kakor tudi glede vsega ostalega veljajo določbe št. 7 člena B tarife zveznega prometnega davka.
- Tar.št.2: Od vstopnic za kinematografske ter druge javne prireditve od dosežene bruto vstopnine v višini 5 %
- Pripomba: 1/ Davek po tej tarifni številki plačajo kinematografi ob priliki nabave vstopnic uradne izdaje pri Narodni banki FLRJ hkrati z zveznim prometnim davkom.
- 2/ Ostali davčni zavezanci plačajo občinski prometni davek ob priliki prijave prireditve pri pristojnem finančnem organu. Prijavo je treba vložiti najkasneje 3 dni pred prireditvijo. Prijava v dvojniku mora vsebovati naslednje podatke:
- a) kraj in čas prireditve,
 - b) število vstopnic po posameznih vrstah vstopnine.
- Hkrati s prijavo se dostavi vstopnice zaradi žigosanja po finančnem organu. Vstopnice morajo biti povezane v bloke ter morajo biti trodelne, numeri-

rane, opremljene z žigom prireditelja in označene z višino vstopnine ter z datumom prireditve.

- 3/ Potujoča zabavišča, ki plačujejo dohodnino po predpisih 117. člena uredbe o dohodnini (Uradni list FLRJ, št. 56-482/53) ne plačajo davka po tej tarifni številki.
- 4/ Občinski prometni davek se ne plača od vstopnic za fizikturne, kulturno-umetniške prireditve in za prireditve gospodarsko - propagandnega značaja, če niso združene s plesno zabavo ali se na njih neto-šijo alkoholne pijače.
- 5/ Vsi predpisi, ki veljajo za davek iz št.1 dela B tarife zveznega prometnega davka in urejajo vprašanje oprostitve in povračil tega davka, se smiselno uporabljajo tudi pri davku po tej tarifni številki.

Tar.št. 3: Od prejetih plačil za projecirano ali areproducirano reklamo v kinematografih 5 %

Pripomba: Davek po tej tarifni številki se plača v roku 5 dni po preteku meseca za pretekli mesec.
Glede davčne obveznosti in vodenja evidence veljajo določbe št. 6 dela B tarife.

Tar.št.4: Od vsakega plačljivega prenosa lastninske pravice na nepremičninah v višini 10 %
zveznega prometnega davka, določenega z uredbo o prometnem davku od nepremičnin in pravic (Uradni list FLRJ, št.4-41/54) z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami.

Pripomba: Davek po tej tarifni številki se plača kakor zvezni prometni davek od prometa nepremičnin.
Vsi predpisi, ki veljajo za zvezni davek od prometa z nepremičninami in pravicami, se uporabljajo tudi pri odmeri in pobiranju davka po tej tarifni številki.

B. PROMETNI DAVEK NA PROIZVODE IN STORITVE ZASEBNIH OBRATNIKOV IN DRUGIH ZASEBNIH OSEB.

Zasebni obrtniki in druge zasebne osebe plačajo občinski prometni davek po naslednjih stopnjah :

I. za proizvode:

Tar. št.	Vrsta blaga	Davčna stopnja
----------	-------------	----------------

Proizvodi po določenih gospodarskih panogah

1.	<u>Proizvodi iz panoge 113</u>	
	Kolomaz	10 %
	<u>Proizvodi iz panoge 116</u>	
2.	Izdelki iz mavca	10 %
3.	Zemeljske barve	20 %
4.	Opeka, zidan in strešna	5 %
5.	Izdelki iz cementa	10 %
6.	Keramični in lončarski izdelki	10 %

1	2	3
---	---	---

Proizvodi iz panoge 117

7. Kovinaste peči in štedilniki	10 %
8. Vsi ostali izdelki iz panoge 117, od katerih se ne plača davek po zvezni tarifi prometnega davka, razen od izdelkov, namenjenih za potrebe kmetijstva, mlekarstva in čebelarstva	20 %
- Opomba: V slučaju spora, kateri proizvodi so oproščeni plačila prometnega davka, ker so namenjeni za potrebe kmetijstva, mlekarstva in čebelarstva, je merodajna razvrstitev proizvodov navedenih v glavni grupi 117 18 00 00 00 Začasne nomenklature proizvodov, ki jo je izdala bivša Zvezna planska komisija leta 1948.

Proizvodi iz panoge 120

9. Vsi proizvodi razen proizvodov, od katerih se plača zvezni prometni davek po št. 37 do 49 dela A tarife	20 %

Proizvodi iz panoge 122

10. Vsi proizvodi, razen tistih od katerih se plačuje zvezni prometni davek	10 %

Proizvodi iz panoge 123

11. Izdelki iz papirja, kartona in lepenke, razen šolskih zvezkov in risank	10 %
12. Fotografski izdelki razen slik oseb za neposredno uporabo fotografirancev	8 %

Proizvodi iz panoge 124

13. Konfekcija	5 %
14. Volneni, bombažni in svileni trikotažni in pleteni oblačilni predmeti	10 %
15. Vsi ostali proizvodi iz panoge 124	5 %

Proizvodi iz panoge 125

16. Vsi proizvodi iz usnja razen obutve	15 %

Proizvodi iz panoge 127

17. Kakaovi proizvodi	20 %
18. Bonboni	15 %
19. Slaščice, keksi, ratluk in podobni slaščičarski proizvodi	10 %
20. Testenine	10 %
21. Kavni in kakaovi nadomestki	15 %
22. Mleta paprika	10 %
23. Vsi ostali proizvodi iz panoge 127, razen živilskih proizvodov, od katerih se plača prometni davek po tarifnih številkah 88 do 97 zvezne tarife prometnega davka.	8 %

Ostali proizvodi

24. Od vseh ostalih proizvodov ne glede na panogo gospodarske delavnosti, od katerih se ne plača davek po zvezni tarifi in niso zajeti v tarifnih številkah 1	

do 23 te tarife

10 %

Pripomba: Prometni davek po tej tarifni številki in po drugih tarifnih številkah iz te tarife se ne plača od prometa naslednjih proizvodov: od moke in ostalih mlinjskih proizvodov, pekovskih proizvodov, proizvodov pridobljenih s predelavo mleka, mesa, svežih in suhih rib, od zakola živine, od obleke in perila, izdelanega po meri za individualne potrošnike iz njihovega osnovnega materiala, od fotografij oseb za njihovo neposredno uporabo po naročilu in v običajnih količinah, od ortopedskih pripomočkov, h katerim je šteti tudi umetne oči in zobovje, ne glede na material, iz katerega so izdelani, ter od otroških igrač vseh vrst ne glede na material, iz katerega so izdelani.

II. za storitve :

Tar. št.	Vrsta storitve	Davčna stopnja
1.	Od plačil obrtnih storitev vseh vrst, razen od gradbenih in prevoznih, se plača občinski prometni davek	10 %
<u>Pripomba:</u> 1/	Davčna osnova je skupni znesek plačila, v katerem je vsebovan davek, po tej tarifni številki, po očitku materiala, ki ga je dal izvrševalec storitve, če je material v računu posebej izkazan.	
2/	Prometni davek po tej tarifni številki se ne plača od plačil za opravljene storitve krojačev, šivilj, modistk, vezilj, brivcev in frizerjev, čevljarjev, klobučarjev, dimnikarjev, predtiskanja tkanin, krpanja perilam nogavic in podobno, popravljanje preprog, spisovanja, razmnoževanja, kopiranja, sestavljanja oglasov in reklam, plakatiranje in izdelovanje vzorcev, pranja in likanja, čiščenja obutve, snáženja oken, čuvarja lokalov in stanovanj, shranjevanja koles, prtljage in podobno, žaganja drv ter od postreščkov.	
2.	Od plačil za opravljanje samostojnih poklicev (advokatov, zdravnikov, dentistov, arhitektov, poučevalcev jezikov in podobno) se plača občinski prometni davek	5 %
<u>Pripomba:</u> 1/	Davčna osnova je skupni znesek plačila, v katerem je vsebovan tudi davek po tej tarifni številki.	
2/	Davek po tej tarifni številki ne plačajo dijaki in redni študentje od plačil, prejetih za pouk drugih dijakov (od instrukcij).	

Predsednik MIO :

(Dr. Marijan Dermastia)

Ker k gornjemu predlogu ni bilo nobenih pripomb, da
predsednik predlog odloka, kakor ga je predlagal Gospodarski svet
na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

Ad 3./ PREDLOG ODLOKA O POBIRANJU OBČINSKIH TAKS.

Predlog obrazloži tov.S i t a r Franc, član Sveta za gospodarstvo MLO kakor sledi:

Dosedanji odlok o uvedbi mestnih taks in prometnega davka vsebuje tarife z fiksnimi zneski za posamezne vrste taks. Tarifa št.3 v predlaganem osnutku pa vsebuje za nekatere takse - procentualne odnose do tovrstnih zveznih taks. Isti način določanja taksne višine vsebujejo tudi odloki o taksah nekaterih drugih mest ter je ta našin bolj sodoben in praktičen.

Ta taksa za odločbo s katero izda ljudski odbor dovoljenje za gospodarsko dejavnost, naj bi se pobirala procentualno z ozirom na tovrstno zvezno takso. Ta taksa je enkratna, njena višina je utemeljena tudi s tem, ker bo ~~de~~ v bodoče odpadla vsakoletna taksa na firmo in reklame.

Dosedanje takse za potrjevanje pogodb in listin bi z novim odlokom izpadle, ker so v bistvu sodne takse in praktično v Ljubljani ne pridejo do izraza. Dosedaj smo pobirali za potrjevanje knjig in kartotek mestno takso. Ker pa ni smatrati knjig in kartotek za listine, je bilo pobiranje mestne takse po sedanji tarifi 6.točki 3. opustiti.

Taksa za firmo in reklamo ni predvidena v novem odloku. Pobiranje takse za firmo je neumestno, ker je firma za podjetje obvezna, reklame pa so za naprednega gospodarstvenika ekonomsko nujne. Pri reklamah na javnih zgradbah in prostorih naj pobere primerno odškodnino uprava dotične zgradbe oz. nepremičnine. Za pobiranje takse od firme in reklam je bila v letu 1954 zaposlena ena moč, finančni uspeh pa je znašal samo 1,400.000.-din.

Opuščena je tudi taksa na nočni zapitek, ker je donášala zelo malo dohodka in se tudi praktično ni obnesla zaradi težavne kontrole. Na taksi za zapitek je bilo v letu 1954 pobranega samo 16.580.-din.

Dosedanja terifa mestnih taks, ki vsebuje 16 taksnih postavk in posebno turistično takso je v predlaganem osnutku skrajšana, vendar ne bodo zaradi tega dohodki iz naslova občinskih taks na območju mesta Ljubljane nič manjši.

IZvršni svet Ljudske skupščine LRS je z odločbama z dne 12.IV.1955 št.466/2-55 in št.411/3-55 dal predhodno pritrditev k obema odlokom z nebistvenimi spremembami, ki so v obeh predložen

odlokih upoštevane.

Svet za gospodarstvo predlaga sprejem odloka.

Predlog odloka se glasi:

Na podlagi 8.točke 65.člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin /Uradni list LRS, št. 19-90/52/, 8. člena uredbe o pravici ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davek /Uradni list FLRJ, št. 19-118/53/ in po pritrditvi izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS, je Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na svoji skupni seji mestnega zbora in zbora proizvajalcev dne _____ sprejel

O D L O K

o pobiranju občinskih taks.

I. del

Splošne določbe.

1. člen

Poleg taks, ki se plačujejo po veljavnih predpisih, se pobirajo na območju Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana še občinske takse, predpisane s tarifo v II. delu tega odloka.

2. člen

Občinske takse, so proračunski dohodek Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana in občinskih ljudskih odborov na območju mesta Ljubljana.

Razdelitev dohodka iz prvega odstavka se določi v družbenem planu Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljana.

3. člen

Takse se pobirajo v taksnih znamkah, ki nosijo označbo " MLO Ljubljana - takena znamka ". Lepijo se na listine in uničujejo na način, ki je predpisan z zakonom o taksah.

Taksa po tarifni št. 11 pa se pobira v gotovini.

4. člen

Določbe zakona o taksah /Uradni list FLRJ, št. 68-485/46/ z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami ter uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov /Uradni list FLRJ, št. 33-283/53/ veljajo smiselno tudi glede občinskih taks.

5. člen

V primerih, ko je priznana oprostitev taks po veljavnih predpisih, se tudi ne morejo pobirati takse predpisane s tem odlokom.

Občinske takse po tem odloku se tudi ne pobirajo v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami in v primerih, ko izvira oprostitev iz mednarodnih običajev do držav, s katerimi obstoji vzajemnost.

6. člen

Pojasnila o tolmačenju za izvrševanje tega odloka izda Svet za gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

Za izvrševanje tega odloka skrbi Tajništvo za gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora Ljubljana.

7. člen

Ko začne veljati ta odlok, izgubi veljavo :

- 1/ Odlok o uvedbi mestnih taks in prometnega davka MLO Ljubljana, Uradni list LRS, št. 35-417/53, v kolikor se nanaša na pobiranje mestnih taks in mestne turistične takse.
- 2/ Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o uporabi mestnih taks in prometnega davka, Uradni list LRS, št. 15-300/55.
- 3/ Navodila za uporabo in izvajanje odloka pod 1/ - Uradni list LRS, št. 41/53, v kolikor se nanaša na pobiranje mestnih taks.

8. člen

Ta odlok začne veljati z dnevom objave v "Uradnem listu LRS", uporablja se pa od 1. dne naslednjega meseca, ko ga sprejme MLO Ljubljana.

II. del

Tarifa

Tar.št.1: Na vloge, pritožbe, odločbe in potrdila, ki so naslovljena oziroma, ki jih rešuje ali izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane, občinski ljudski odbor na območju mesta, njihovi organi, uradi, proračunski zavodi in finančno samostojni zavodi, ki opravljajo upravne zadeve:

a/ na vloge	din	20.-
b/ na pritožbe, ki jih rešujejo ti organi	din	90.-
c/ na odločbe		
aa/ o dovolitvi podaljšanege poslovnega časa v gostiščih za ves večer.....	din	2000.-
bb/ o dovolitvi priložnostnega točenja alkoholnih pijač.....	din	3000.-
cc/ za vsako drugo odločbo, razen za odločbe po tarif. števil. 3, 4 in 10 te tarife	din	75.-
d/ za vsako potrdilo, razen za potrdila po tarifni številki 10 te tarife	din	50.-

Za prireditve ob priliki praznovanj po državi priznanih raznikov se taksa po tej tarifni številki ne pobira.

Tar.št.2: Taksa za pot uslužbencev mestnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov na območju mesta Ljubljane izven uradnih prostorov, njih organov, uradov, finančno samostojnih zavodov in proračunskih ustanov, kadar pot povzroči stranka, razen za ureditev stanovanjskih zadev in ostalih zadev do vrednosti 10.000. din ne glede na število uslužbencev se plača :

1/ za pregled stavbišča ali prostora
za napravo stavbišča	200.-d
2/ za pregled zgradbe ali pos. meznih prostorov zgradbe, da bi se izdalo uporabno dovoljenje:	
a/ pri pregledu do 5 prostorov	100.-d
b/ pri pregledu od 6 - 20 prostorov	200.-
c/ pri pregledu nad 20 prostorov	500.-
3/ za vsako pot izven uradnih prostorov v ostalih zadevah	100.-

Taksa se plača na vlogi, s katero stranka povzroči pot uslužbenca izven urada.

Tar.št.3: Taksa za odločbo, s katero ljudski odbor, njegovi organi in uradi izdajo dovoljenje za gospodarsko delavnost, znaša 30% zvezne takse po zakonu o takсах.

Tar.št.4: Taksa za odločbo o kazni v postopku o prekrških za ktere je pristojen sodnik za prekrške Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane se plača:

A: za izrek pismenega opomina ali ukora	50.-di
B: za izrek denarne kazni :	
a/ do 1.000.- din	100.-di
b/ nad 1.000.-din do 3.000.- din	200.-di
c/ nad 3.000.-din do 5.000.- din	500.-di
č/ nad 5.000.-din	10 %

Tar.št.5: Taksa za glasbo v javnih lokalih.

V gostinskih in drugih javnih lokalih se plača mesečno

a/ za stalno glasbo	5.000.-di

Kot stalno glasbo je razumeti vse vrste muzikalnih nastopov, če so najmanj štirikrat tedensko.

b/ za občasno glasbo	1.000.-di

Kot občasno glasbo je razumeti vse vrste muzikalnih nastopov, če se vršijo najmanj trikrat tedensko.

c/ za glasbo v barih in nočnih lokalih
se plača mesečno	12.000.-di

d/ za priložnostno glasbo v gostinskih in drugih javnih lokalih, za 1 dan.....	500.-di

Kot priložnostno glasbo je razumeti enkratni muzikalni nastop.

Za reproducirano glasbo se občinska taksa ne plača. Prav tako se ne plača občinska taksa za glasbo v javnih lokalih, kamor je dovoljen vstop proti vstopnini ali proti plačilu prostovoljnih prispevkov in kjer se izvaja glasba kot kulturno-umetniška prireditev ali v sklopu take prireditve.

Za plačilo takse odgovarja prireditelj glasbe, podpisan na prigrasitvi, ki jo mora po 6. členu zakona o prekrških zoper javni red in mir /Uradni list LRS, št.16/49/ in št. 40/51/ predložiti Tajništvu za notranje zadeve MLO glavnega mesta Ljubljane zaradi prijave prireditve.

Najkasneje na dan prireditve glasbe mora prireditelj predložiti finančnemu organu pristojnega ljudskega odbora prijavo o glasbi v dveh izvodih in plačati ustrezno takso.

Tar.št.6: Taksa za uporabo pločnika in cestišča pred poslovnim prostorom:

1. a/ Za trajno uporabo pločnika in cestišča pred poslovnim prostorom se plača za vsak m² zaseženega prostora letno 250.-di
- b/ Za začasno uporabo pločnika in cestišča pred poslovnim prostorom se plača za vsak m² zaseženega prostora na mesec..... 25.-di
- Za začasno uporabo pločnika in cestišča se smatra uporaba, ki traja od 1-12 mesecev.
- c/ Za začasno uporabo pločnika in cestišča pred poslovnim prostorom dnevno od m²..... 5.-di
- Za začasno uporabo pločnika in cestišča se smatra uporaba, ki traja največ mesec dni.
2. Čistilci čevljev plačajo pavšalno letno takso, če uporabljajo pločnik ali cestišče 5000.-din
3. Kioski za prodajo časopisov, revij in podobno, plačajo pavšalno letno takso za uporabo pločnika ali cestišča 2.000.-di

Pripomba: Dovoljenje za uporabo pločnika ali cestišča pred poslovnim prostorom izdaja uprava za ceste MLO. Taksa se lepi in uniči na dovoljenju.

Za uporabo javnih parkov in travnikov, po cirkusih, vrtiljakih, streliščih, toboganih, avtodromih in podobnih zabaviščih se ne plača občinska taksa po tem odloku, ker je ta uporaba zavezana najemnici, ki jo določi in pobere pristojna uprava dotičnega zemljišča.

Tar.št.7: Taksa za posest psov :

Kdor poseduje psa na območju Ljubljane mora plačati zanj letno takso, ki znaša :

a/ za čuvaja	200.- din
b/ za lovskega psa z rodovnikom ...	300.- din
c/ za lovskega psa brez rodovnika..	500.- din
č/ za vse ostale pse	1.000.- din.

Za pse, ki izpolnijo 6 mesecev starosti šele v drugi polovici koledarskega leta, takse za to leto ni treba plačati.

Takse so oproščeni uradni psi varnostnih organov, lavinski in reševalni psi ter psi, ki vodijo slepce. Takso pobere odsek za kmetijstvo pri tajništvu za gospodarstvo MLO ob popisu psov, ob cepljenju psov oziroma ob delitvi kovinskih pasjih znamk, ki jo predpisno uniči na tozadevnem dovoljenju za posest psov.

Tar.št.8: Taksa za registracijo motornega vozila :
Za vsako redno letno registracijo motornega vozila se plača taksa:

- 1/ za avtomobil, avtomobilsko prikolico, avtobus, trolejbus, tramvaj in traktor - vlačilec ...2.000.-din
- 2/ za vsako motorno kolo s prikolico ali brez prikolice1.000.-din

Taksa mora biti plačana za vsako leto enkrat v roku, ki ga določi Tajništvo za notranje zadeve MLO za izvršitev prve ali redne letne registracije. Takso za registracijo motornih vozil pobira tajništvo za notranje zadeve MLO ob registraciji od v prometni dovolilnici izkazanih lastnikov oziroma posestnikov motornih vozil. Od koles s pomožnimi motorji se taksa za registracijo ne pobira. Za izredno registracijo se taksa ne pobere.

Pripomba: Oproščeni so plačila občinske takse za registracijo motornih vozil: JLA, LM, Ljudska tehnika, Rdeči križ, reševalna postaja, gasilska milica, prostovoljna gasilska društva in vsi državni uradi, finančno samostojni zavodi ter proračunske ustanove in osebe, ki vozilo rabijo zaradi svoje invalidnosti.

Tar.št.9: Taksa za potrdilo o lastnini in zdravju živine:
Za vsako potrdilo o lastnini in zdravju živine / živinski potni list/ se plača :
a/ za drobnico - od vsake glave 10.-din
b/ za živino od vsake glave 50.-din
Za potrdilo o prenosu lastnine živine na kupca se plača taksa kot pod a/ oziroma pod b/ te tarifne številke.

Tar.št.10: Taksa za dovoljenje za kopanje peska, gramoza, kamenja, zemlje, žganja apna in podobno:
Za vsako dovoljenje za kopanje peska, gramoza, kamenja, zemlje, za žganje apna in podobno, ki ga izdajo Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane ali občinski ljudski odbor na območju mesta Ljubljane njihovi organi in uradi se plača 5.000.- din.

Tar.št.11: Gostinska podjetja, gostišča, organizacije in zavodi ter zasebniki, ki proti plačilu oddajajo prenočišča, pobirajo od oseb, ki se mudijo v Ljubljani kot turisti, takso v gotovini od osebe dnevno:

- a/ v glavni sezoni, ~~čr~~ je od 1. junija do 31. avgusta od osebe dnevno 30.- din
b/ v ostalem času 15.- din

Turist je vsakdo, ki nima v Ljubljani stalnega bivališča in prenočuje v Ljubljani vsaj enkrat. Takse ne plačajo: 1/delegati ob priliki zborovanj, proslav, manifestacij, ki jih organizirajo družbene organizacije,

2/osebe, ki jih kot svoje zavarovance pošilja na zdravljenje v Ljubljano Zavod za socialno zavarovanje, odnosno zavarovanci, ki prihajajo v Ljubljano na zdravljenje po zdravniški odredbi.

Svet za gospodarstvo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane pa lahko določi še nadaljnje oprostitev oziroma olajšave pri plačevanju te takse.

Taksa pobrana po tej tarifni št. se mora odvajati Mestnemu ljudskemu odboru glavnega mesta Ljubljane v 5 dneh po poteku vsake deкаде na bančni račun občinskih taks.

P r e d s e d n i k MLO:

/Dr. Marijan Dermastia/

J 1674/10-55

Predsednik da gornji predlog v razpravo. občin
na glasovanje.

T u m a Ostoja:

Tarifna postavka št.7 tj. taksa za posest psov pravi, da je treba plačati za lovskega psa z rodovnikom 300.- din in za lovskega psa brez rodovnika din 500.-.To se mi ne zdi pravilno.Tisti ,ki ima psa z rodovnikom mora na istega bolj paziti in tudi več stane.

J e n k o Marijan:

Jaz bi samo to rekel,da se s predlogom tov.Tume ne strinjam.Mi moramo stremeti za tem,da bomo imeli čim več čisto krvnih lovskih psov in moramo gledati na to,da bomo mešanico nečistokravnih psov iz naših cest odpravili.Razlika je še premajhna.

Č e r n i v e c Miroslav:

Tarifna postavka 5.ki govori o taksi za glasbo v javnih lokalih se mi ne zdi pravilna,kajti razlika med stalno glasbo za katero je tarifa 5.000.-din in za občasno glasbo za katero je tarifa 1.000.- din se mi zdi neprimerna,seveda če se ne zasluguje tu interes ,da imamo večkrat glasbo v lokalih.

T u m a Ostoja:

Kar se tiče dovoljenja za uporabo cestišč naj ista izdaja in določa takse Uprava cest.

S i t a r Franc:

Kar se tiče tarifne postavke 5.tj. takse za glasbo v javnih lokalih je mišljeno za stalno glasbo mesečno din 5.000.- ~~din~~ enkratna taksa din 500.-,če je glasba pa najmanj 4 krat tedensko pa din 1.000.-.To je predvideno radi tega,ker ena meja mora biti.Dejstvo je namreč,da v teh lokalih,kjer imajo stalno godbo se smatra,da so to boljši lokali,ki so lepše urejeni,ki imajo kulturnejšo postrežbo in zato mora biti gotova diferenca.

Predsednik da predlog odloka o pobiranju občinskih taks, kakor ga je predlagal Gospodarski svet na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

Ad 4./ GOSPODARSKE ZADEVE.

- - - - -

Predloge obrazloži tov.S i t a r Franc, član Sveta za gospodarstvo kakor sledi:

1./ Predlog za konstituiranje gospodarske organizacije "Gospodinjški biro" v Ljubljani.

Društvo za napredek gospodinjstva v Ljubljani je na podlagi 3.člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov ustanovilo la prvi redni seji den 12.I.1955 gospodarsko organizacijo "Gospodinjški biro" Ljubljana, Trubarjeva ul.8 z delavnostjo storitve gospodinjstvom.

Na temelju tega sklepa je upravni odbor izdal akt o ustanovitvi št.9/55 z dne 20.I.1955.

Po ustanovitvi je "Gospodinjški biro" zaprosil Tajništvo za gospodarstvo MLO za dovoljenje ,da se konstituiraa. Svet za gospodarstvo je na seji dne 16.III.1955 imenoval komisijo sestavljeno iz tov.Krejger Olge kot predsednice in članov: tov.Hočevar Fride ter Mulej Marjetke z nalogo, da v smislu 30. čl.cit.uredbe ugotovi ali obstoje pogoji za redno delo novo-ustanovljene gospodarske organizacije.

Navedena komisija je svoje delo opravila in podala poročilo.V poročilu navaja, da ima gospodarska organizacija osnovni sredstev v vrednosti 361.658.- din in da bo potrebovala garancijo Mestnega ljudskega odbora Ljubljana za obratni kredit v višir 500.000.- din. Glede obveznosti do družbe bo podjetje pavšalirar. To podjetje v svojem poslovanju ne ustvarja dobička.Gospodinjški biro je prvi tovrstni socialistični uslužnostni obrat,namenjen za razbremenitev delovne žene.Komisija smatra, da so podani vsi pogoji za konstituiranje.

Pri "Gospodinjškem biroju" je zaposlenih 90 gospodinjških pomočnic in 4 uslužbenke.

Za začasnega direktorja gospodarske organizacije je imenovana tov. Nasta Sešek, stanujoča v Medvodah št.22.

Glede na dejstvo, da so izpolnjeni vsi pogoji za konstituiranje navedene gospodarske organizacije, se predlaga odobritev zaprosenega konstituiranja.

Predsednik da gornji predlog v razpravo.

K r a j g e r Olga :

Jaz bi to utemeljitev še dopolnila s tem, da je "Gospodinjski biro" nujno potreben in da bo mogoče treba računati s tem, da bo Mestni ljudski odbor tudi finančno podprl ta biro. Namreč, če mi gledamo danes povpraševanje po gospodinjskem kadru vidimo, da so stranke "Gospodinjskega biroja" predvsem družine intelektualcev. Mi pa moramo iti naprej in moramo nuditi to pomoč delavnim ženam. Če je na pr. delavka bo-lna ji je nujno potrebna pomoč v gospodinjstvu. Danes se našega biroja še ne more posluževati, ker je to predrago. Postopoma pa bodo tudi kolektivi podjetij prispevali k tem z sredstvi, če bodo videli, da bodo potrebovali pomoč doma. "Gospodinjski biro" bo potreben tudi v primerih, ko bodo pomoč potrebovale zdravstveno in socialno ogrožene družine z veliko otroci, kjer je na pr. žena bolna in nemo⁹/skrbeti za svojo družino. Če hočemo, da se bo ta problem čim preje uspešno reševal, bomo nujno morali nuditi pomoč, kjer nam bo moral pomagati tudi Svet za zdravstvo in socialno politiko, da se ta stvar čim preje uredi. Ta biro ima več namenov usmerjen pa je v glavnem v to, da nudi pomoč in olajšanje delavni ženi v gospodinjstvu. So pa tu dve stvari, ki ovirajo normalen razvoj in razširjenje delavnosti tega biroja. Na eni strani je zapreka glede prostorov, ki ne odgovarjajo, na drugi strani pa je nujno, da se ta kader, ki ga biro že ima kvalificira v popolne gospodinske sestre oz. pomočnice, ki je dosedaj še precej primitivna in ki se postopoma rekrutira. Ta kader mora dobiti potrebno izobrazbo, ker bo moral tudi nekaj predstavljati. Danes je taka situacija, da moramo pač kader dobiti iz podeželja in baš radi tega je potrebna temeljita prevzgoja.

Predsednik da gornji predlog za konstituiranje gospodarske organizacije "Gospodinjski biro" na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

2./ Predlog za konstituiranje obrtne gospodarske organizacije "Gospodinjske šivalnice" Ljubljana.

Društvo za napredek gospodinjstva v Ljubljani je na podlagi 3. in 4. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij ustanovilo na prvi redni seji dne 12.I.1955 gospodarsko obrtno organizacijo "Gospodinjska šivalnica" Ljubljana z delavnostjo šivanje in krpanje perila ter vrhnje obleke.

Z vlogo z dne 9.III.1955 je novo ustanovljena obrtna organizacija "Gospodinjska šivalnica" zaprosila Tajništvo za gospodarstvo MLO, da se izda dovoljenje za konstituiranje. Svet za gospodarstvo je na seji dne 21.IV.1955 imenoval komisijo, sestavljeno iz tov. K r a j g e r Olge kot predsednice in članov tov. Hočevar Frider ter tov. Mulej Marjetke z nalogo, da ugotovi v smislu 30. člena pogoje za obstoj oz. za redno poslovanje novo-ustanovljene obrtne organizacije.

Navedena komisija je svoje delo opravila in podala poročilo o ugotovitvah. V poročilu navaja, da je v sestavi "Gospodinjske šivalnice" 6 uslužnostnih obratov - šivalnic, ki se bodo v perspektivi številčno povečali, v kolikor se bo izkazala potreba. Dejavnost teh obratov bo šivanje in krpanje. Delo se bo vršilo na ta način, da se bo sprejemalo blago v šivalnici na to pa oddajalo v šivanje in krpanje na dom. Sedež uprave "Gospodinjske šivalnice" je na Titovi cesti 88.

Glede obveznosti do družbene skupnosti bo navedena obrtna organizacija paušalirana.

Obrtni organizaciji da ustanovitelj osnovna sredstva v višini 163.040.- din, obratna sredstva se šele ugotavljajo. Pri "Gospodinjski šivalnici" je zaposlenih 18 delavk in 3 uslužbenke. Za začasnega direktorja obrtne organizacije je imenovana tov. Henigman Tončka, stanujoča v Ljubljani, po poklicu šivilja. Ker so izpolnjeni vsi pogoji za konstituiranje navedene obrtne organizacije se predlaga odobritev zaprosenega konstituiranja.

Ker k gornjemu predlogu ni bilo nobenih pripomb, da predsednik predlog za konstituiranje obrtne organizacije "Gospodinjske šivalnice" na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

3./ Predlog za izdajo odločbe o ustanovitvi in konstituiranju samostojnega gostišča gostilna "Otok Vis" Ljubljana. Delavski svet "Saveza preduzeća za trgovinu Kotarskog

saveza poljoprivrednih zadruga Vis" je s sklepom z dne 5.IV. 1955 ustanovil samostojno gostišče v Ljubljani pod imenom "Gostilna otok Vis" s sedežem v Ljubljani, Tržaška cesta 46 in s predmetom poslovanja gostilna, postrežba z jedjo in točenje pijač vseh vrst. Ustanovitelj zagotavlja samostojnemu gostišču osnovnih sredstev v višini din 500.000.- in obratna sredstva v višini din 800.000.- .

Pravice in obveznosti med ^{ustanoviteljem} ~~ustanoviteljem~~ in samostojnim gostiščem so določene po posebni pogodbi z dne 10.IV.1955. Začasne posle upravnika do imenovanja po razpisu bo vršil Valjavec Imbro, dosedanji poslovodja skladišča "Saveza" na Trubarjevi cesti 7.

Na seji Sveta za gospodarstvo je bila imenovana komisija 3 članov z nalogo, da ugotovi, če so podani vsi pogoji za pričetek dela samostojnega gostišča.

Komisija ugotavlja ob pregledu gostišča na licu mesta dne 20.IV.1955, da so podani pogoji za pričetek dela samostojnega gostišča. Predlaga se spreje naslednje odločbe :

Ljubljana, dne.....1955.

štev. 3449/2-55 PL/PT

O D L O Č B A

Na podlagi členov 64 in 117 zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin /Ur.l. LRS št.19/52./, v zvezi s sklepom delavskega sveta "Savez" poduzeče za trgovinu KSPZ Vis z dne 5.IV.1955, skladno z določili uredbe o kmetijskih zadru-
gah /Ur.l. FLRJ št.5/54./, uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov /Ur.l. št.51/53. FLRJ/, uredbe o gostinskih podjetij in gostiščih /Ur.l. FLRJ št.6/54./, odredbe o vrstah gostinskih delavnostih /Ur.l. FLRJ št. 16/54./ ter po predlogu Sveta za gospodarstvo MLO
izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljana na podla-
gi skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev z dne
.....1955 naslednjo

o d l o č b o

o ustanovitvi in konstituiranju samostojnega gostišča gostilna
otok Vis - Ljubljana, Tržaška c.46.

I.

Delavski svet "Savez-a" poduzeča za trgovinu KSPZ Vis
je s sklepom z dne 5.IV.1955 ustanovil gospodarsko organizacijo
kot samostojno gostišče v Ljubljani, ki se konstituira:

- a/ pod imenom: gostilna otok Vis,
- b/ s sedežem: Ljubljana - Tržaška c.46,
- c/ s predmetom poslovanja: gostinska dejavnost - gostilna - postre-
ba z jedjo in točenje pijač vseh vrst.

II.

Ustanovitelj zagotavlja samostojnemu gostišču pod I.
osnovna sredstva v višini 500.000.- din,
obratna sredstva v višini 800.000.- din.

III.

Pravice in obveznosti med ustanoviteljem in samostojnim
gostiščem se določijo po posebni pogodbi z dne 10.IV.1955, ki
je sestavni del te odločbe.

IV.

Do imenovanja upravnika po razpisu vrši začasno posle upravnika Valjevac Imbro.

V.

Organi samoupravljanja morajo biti izvoljeni v petnajstih dneh. Delavski svet predstavlja celoten delovni kolektiv, dokler je po številu manjši od 30.

Pravila samostojnega gostišča morajo biti sprejeta v roku 1 meseca.

VI.

Samostojno gostišče se mora vpisati v register gospodarskih organizacij v zakonitem roku.

Državna taksa po tar.št. 19/2-b zakona o taksah v znesku 40.000.- din in mestna taksa po tar.št. 5 tč.12 odloka o uredbi mestnih taks in prometnega davka MLO v znesku 12.000.- din, sta plačani.

Smrt fašizmu - svobodo narodu !

Dostaviti:

1. "Savez" poduzeče za trgovinu KSPZ - Vis,
2. Gostilna otok Vis, Ljubljana-Tržaška c.46.
3. Skupščinska pisarna MLO
4. Statistični urad MLO
5. Gostinska zbornica za mesto Ljubljana
6. Tajništvo za gospodarstvo-arhiv
7. Upravno-pravni odsek.

P r e d s e d n i k M L O :

/Dr. Marijan Dermastia/

Predsednik da na glasovanje predlog o ustanovitvi in konstituiranju samostojnega gostišča gostilna "Otok Vis" Ljubljana in predlog odločbe na glasovanje.

Sprejeto z večino glasov. (3 proti)

4./ Predlog za izločitev in osamosvojitev obrtne delavnice "Čevljarna".

Predlog in odločba se glasita:

U t e m e l j i t e v

67 (5X)

k predlogu za izločitev in osamosvojitve obrtne delavnice.

Delavski svet "Čevljarne" obrtnega podjetja Ljubljana, Tobačna 1 z dne 17. februarja 1955. je sprejel sklep da se s 1. ~~marcem~~ aprilom 1955. iz sklopa podjetja izloči dosedanja obrtna delavnica v Rožni dolini c.V/2 in ustanovi samostojna obrtna delavnica.

Novo ustanovljena obrtna delavnica naj bi poslovala ~~nekakšno~~

- a) pod firmo: MODNO ČEVLJARSTVO ROŽNIK, Ljubljana Rožna dolina cesta V/2
- b) dejavnost: ročna izdelava in popravila čevljev.
- c) pod začasnim vodstvom: tov. M a r š i č Ivan, čevljarški mojster Ljubljana.

Delovni kolektiv šteje predvidoma 17 članov in 3 vajence.

Komisija, ki je v smislu člena 50. uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov imenoval predsednik Sveta za gospodarstvo MLO z nalogo, da ugotovi, če obstoje pogoji za osamosvojitve in uspešno poslovanje sedanje delavnice v sklopu podjetja, katera se izloča in osamosvojuje. Komisija je ugotovila, da je sklep delavskega sveta podjetja in kolektiva predmetne obrtne delavnice utemeljen, ker je poslovalnica rentabilna in ima vse pogoje za poslovanje in samostojno izpolnjevanje družbenih in ostalih obvez.

Razdelitev premoženja, pravic in obveznosti med podjetje in izločeno obrtno delavnico bo izvršila po stanju 31. marca 1955. posebna komisija podjetja.

Z ozirom, da so izpolnjeni pogoji za izločitev in osamosvojitve delavnice se predlaga Mestnemu ljudskemu odboru v smislu 69. in 29. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov:

- 1. potrditev sklepa delavskega sveta o izločitvi in osamosvojitvi sedanje obrtne delavnice v sklopu podjetja in
- 2. izdaja dovoljenja za konstituiranje nove samostojne obrtne delavnice.

~~Ljubljana, dne 25. aprila 1955.~~

68

O D L O Ţ B A .

Po sklepu delavskega sveta " Čevljarna " državnega obrtnega podjetja, Ljubljana Tobačna ul.1 z dne 15. februarja t.l. na podlagi 65. in 117. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Ur.list LRS št.19-90/52), 69. in 29. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur.list FLRJ št. 51-424/53)

izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljana po sklepu seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev z dne 1955.

o d l o Ţ b o

s katero se potrjuje sklep, delavskega sveta " Čevljarna " državnega obrtnega podjetja Ljubljana, Tobačna ul.1 o izločitvi obrtne delavnice Rožna dolina c. 5/2 in izdaja dovoljenje za konstituiranje nove gospodarske organizacije.

1.

Mestni ljudski odbor potrjuje sklep delavskega sveta podjetja " Čevljarna " Ljubljana, Tobačna ul.1 o izločitvi in osamosvojitvi obrtne delavnice, Ljubljana - Rožna dolina c.V/2.

2.

Nova gospodarska organizacija, ki je nastala iz izločene obrtne delavnice posluje:

- a) pod firmo: MODNO ČEVLJARSTVO ROŽNIK?
- b) s sedežem: Ljubljana, Rožna dolina c. V/2
- c) predmet poslovanja: ročna izdelava in popravila čevljev.
- č) po začasnim vodstvom: tov. M a r š i č Ivana, čevljarskega mojstra, Ljubljana Prešernova c. 42.

3.

Razdelitev premoženja, pravic in obveznosti, med podjetjem in osamosvojeno gospodarsko enoto izvrši posebna komisija po stanju 31. III.1955.

4.

V novi gospodarski organizaciji kot pod 2) je v roku 20 dni izvoliti organe delavskega samoupravljanja, ž ozirom na to, da šteje delovni kolektiv delavnice manj kot 30 članov, predstavlja celotni kolektiv delavski svet obrtne delavnice. Upravni odbor šteje skupno s poslovodjo 5 članov.

V novi gospodarski organizaciji je v roku 30 dni sprejeti pravila podjetja, ki jih je predložiti MLO Ljubljana v potrditev.

5.

Ukinitev tovrstne delavnice iz sklopa podjetja " Čevljarna " in ustanovitev samostojne obrtne delavnice je pri-
glašiti v register gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodar-
skem sodišču v Ljubljani.

Ob vročitvi te odlôčbe je izterjati državno takso po tar.št. 18/b TZ v znesku din 4.000.- in mestno takso po tar.št.5/3 odloka MLO o taksah v znesku din 2.400.-.

P r e d s e d n i k MLO:

Predsednik da predlog za izločitev in osamosvojitve obrtne dela-vnice "Čevljarna" in odločbo na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

5./ Predlog o dajanju garancije podjetju "Tekstil-impex" v Ljubljani za din 5,000.000.- investicijskega kredita.

Predlog se glasi:

70

Mestni ljudski odbor glavnega mesta

Ljubljana

U t e m e l j i t e v

k prošnji gospodar. organizacije "TEKSTIL-IMPEX" Ljubljana
za izdajo garancijske izjave za Din 5,000.000.- investic.kredita.

Gospodarska organizacija "TEKSTIL-IMPEX" Ljubljana prosi MLO glavnega mesta Ljubljana za izdajo garancijske izjave za Din 5,000.000.- investicijskega posojila. Posojilo potrebuje za delno odplačilo kupnine V.nadstropja poslovne zgradbe na vogalu Kidričeve in Beethovne ulice. Narodna banka 601, v sporazumu s centralo Narodne banke za LRS, je pripravljena dati gospodar. organizaciji " TEKSTIL-IMPEX" navedeno posojilo pod pogojem, da izda MLO Ljubljana garancijsko izjavo. Podjetje bo vrnilo posojilo v 5 letih s 3 % obrestmi.

Gospodar. organizacija "TEKSTIL-IMPEX" je sklenila s Svetom za stanovanjske zadeve MLO Ljubljana kupno pogodbo za V.nadstropje stanovanjske zgradbe na vogalu Kidričeve in Beethovne ulice za znesek Din 52 milj. Od tega zneska je že bivši SLOVENIJA-IMPEX investiral Din 35,700.000.-, katere investicije je prevzel "TEKSTIL-IMPEX". Ostanek zneska Din 16,300.000.- mora glasom pogodbe "TEKSTIL-IMPEX" plačati v 5 letih, v tekočem letu pa Din 5 milj.

Vsled spremenjenih gradbenih načrtov se bo verjetno po kolavdaciji znižal celoten kupni znesek Din 52 milj. za približno Din 6 - 7 milijonov.

Gospodar. organizacija "TEKSTIL-IMPEX" je uspešno zaključila poslovno leto 1954. Samostojno je začela poslovati, po decentralizaciji "SLOVENIJA-IMPEX-a" s 1.VII.1954. V času od 1.VII. do 31.XII. 1954 je ostvarila Din 1.900 milijonov prometa ter Din 19,340.149.- dobička. Delež MLO na dobičku za ta čas znaša Din 3,066.671.-.

Za I. četrtnetletje 1955 še ni mogoče navesti podatkov o poslovanju podjetja, ker še ni predložilo obračuna dohodka za to dobo.

V smislu odloka o višini garancijskega zneska za investicijska posojila točka 1/b /Ur. list FLRJ št. 12/55 / znaša garancijski znesek 5 % od investicijskega posojila, t.j. Din 250.000.-, kateri znesek bremeni Kreditni sklad za stanovanjsko izgradnjo MLO Ljubljana pri Mestni hranilnici Ljubljana.

Svet za gospodarstvo MLO Ljubljana je sprejel na svoji XI. seji dne 20. IV. 1955 sklep, da predlaga MLO Ljubljana naj izda gospodar. organizaciji "TEKSTIL-IMPEX" garancijsko izjavo za Din 5,000.000.- investicijskega posojila z rokom vračanja 5 let.

Ljubljana, 21. IV. 1955

6./ Predlog za izdajo garancije za redni obratni kredit v višini din 600.000.- Kmetijskemu posestvu "Log".

Predlog se glasi:

Prejeto: 29. 4. 1955
72

U T E M E L J I T E V

prošnji Kmetijskega posestva " Log " za izdajo garancijske izjave za redni obratni kredit v višini din 600.000.-

Kmetijsko posestvo " Log " Ljubljana, Cesta 2 cesarjev 170 potrebuje za svoje redno poslovanje din 600.000.- kredita za redna obratna sredstva, za katerega se je prijavilo pri licitaciji dne 5.II. 1955 pri podružnici NB.

Obratni kredit potrebuje podjetje za redno poslovanje t.j. za začetek in izvršitev spomladanske setve. Predvidoma se Kmetijskemu posestvu potrebna denarna sredstva za nabavo semen v višini din 588.000.- ter din 986.000.- za nabavo gnojil. Skupaj z delovno silo bi podjetje potrebovalo din 2,445.000.- Ker pa se proizvodnja vrši v različnih časovnih razdobjih, je podjetju po koeficientu obračanja, upoštevajoč še dohodke od živinoreje, potrebno za spomladansko setev din 600.000.-

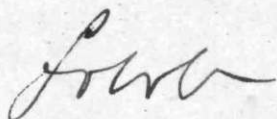
Zaprošeni kredit namerava podjetje vrniti Narodni banki do 31.VIII.1955.

Komisija za pregled zaključnega računa še ni preverila zaključni račun za leto 1954 zaradi bolezni računovodkinje. Po predloženi bilanci na finančno inspekcijo MLO je sicer razviden dobiček din 190.000.- Ker pa Kmetijsko posestvo v svoji bilanci ne izkazuje niti amortizacije, niti rezervnega sklada, je po mnenju finančne inspekcije MLO podjetje izkazalo izgubo, katere dejansko višino pa ni možno ugotoviti.

V smislu odločbe o višini garancijskih zneskov za kratko ročne kredite točka 1 a / Ur. list FLRJ šte. 16/55 / znaša garancijski znesek 5 % od zneska dovoljenega kredita, ki presega redni obseg poslovanja t.j. din 30.000.- kateri znesek bremeni sklad za pospeševanje kmetijstva MLO glavnega mesta Ljubljane.

Svet za gospodarstvo MLO Ljubljana je sprejel na svoji XII. seji dne 27. aprila 1955 sklep, da predlaga MLO Ljubljana naj izda ~~naj izda~~ gospodarski organizaciji Kmetijskemu posestvu " Log " garancijsko izjavo za redni obratni kredit v višini din 600.000.- z veljavnostjo do 31.VIII.1955.

Ljubljana, dne 28.IV.1955.

Predsednik da predlog za izdajo garancijske izjave za redni obratni kredit v višini din 600.000.- Kmetijskemu posestvu "Log" na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

Ad 5./ PERSONALNE ZADEVE.

Poročilo poda tov. K o p i t a r Jože, član Komisije za izvolitve in imenovanja MLO, kakor sledi:

1. Komisija za razpise in imenovanje poslovođij je odklonila vloge prosilcev za trgovino v sestavu trgovskega podjetja "Grmada", trgovina na Celovski cesti lot s tem, da imenuje poslovodje te trgovine Mestni ljudski odbor /čl. 92 Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov/

Predlagamo, da se za poslovodjo te trgovine imenuje tov. Č u č n i k Drago. Imenovani je trgovski pomočnik ter ima vse strokovne in ostale kvalifikacije za to mesto.

2. K r u l j Pavel, poslovodja trgovine v sestavu trgovskega podjetja "Rožnik", Titova c. 37 prosi za razrešitev, ker je dobil službo trgovskega potnika.

3. Š k o d a Jožica, poslovodja v trgovini "Zeleni hrib", Dolenjska cesta 32/a, trgovina v sestavu trgovskega podjetja "Rožnik", Ljubljana prosi za razrešitev tega službenega mesta, ker se preseli k svojemu možu na Rakek.

4. O b e r s n e l Avgust, direktor "Črevarne", Ljubljana je bil od Okrožnega sodišča v Ljubljani obsojen na 7 mesecev zavora /v zavoru od lo. V. 1955/ zaradi prekupčevaja s pisalnimi stroji oz. računskimi stroji.

Predlagamo, da se razreši dolžnosti direktorja tega podjetja.

5. T r i b u š o n ing. Anton je podal ostavko na položaj direktorja Tovarne kleja. V utemeljitvi navaja, da zaradi obrmenjenosti z upravnimi posli ne more opravljati svojih strokovnih poslov. Želi, da bi v podjetju ostal kot glavni inženir. DS in upravni odbor podjetja se s tem strinjata.

Svet za gospodarstvo predlaga, da se tov. ing. Tribušon razreši dolžnosti direktorja.

6 . Direktor "Klavnice", Ljubljana K o l e n c Pavel, prosi, da se ga razreši te dolžnosti iz zdravstvenih razlogov.

Svet za gospodarstvo MLO predlaga, da se ostavka sprejme.

7. Po čl. 39 Uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah nastavlja poslovodjo prodajalne proizvodnega podjetja upravni odbor podjetja v sporazumu z ljudskim odborom na katerega območju se prodajalna nahaja.

Upravni odbor podjetja "Vinoprodukt", je imenoval za poslovodjo trgovine v Ljubljani tov. K o r d i č Mata.

Imenovani ima strokovne in ostale pogoje za vodstvo za prodajalne.

Predsednik da gornje predloge v razpravo.

K r a j g e r Olga:

V prvi točki današnjega dnevnega reda smo razpravljali o gospodarskem kriminalu. Pravilne so bile ugotovitve, da je čestokrat prenizka sodba vzrok povratka. Sedaj zopet slišimo slučaj, da je bil obsojen na 7 mesecev. Dejansko je ta obsodba prenizka, zlasti še, če računamo, da so bile tu stvari, ki so oškodovale skupnost za velike zneskekar precej presega potrebo kaznovanja sedmih mesecev. Se nikoli nismo slišali, da bi nekomu, ki si je iz krivo pridobljenih sredstev zgradil hišo, da bi mu jo zaplenili, pač pa je bil samo obsojen za par mesecev. Nisem sodnik, vendar kakor mi je znano je precej ljudi, ki so si iz takih sredstev nabavili razne stvari, ki so precejšnje vrednosti, vendar ni so bile nikomur odvzete. Potrebno bi bilo, da bi sodišče o tem temeljiteje razpravljajo kajti kritike je precej v tem smislu.

Ker ni bilo drugih pripomb, da predsednik gornje predloge na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

8. L e m u t Alojz, upravnik Splošnega tapetništva na Poljanski cesti 73 je izvršil vrsto kaznivih dejanj, zaradi katerih je bil s strani Notranje uprave predan Javnemu tožilstvu. Na podlagi ugotovitev Tajništva za notranje zadeve MLO, Ljubljana je Finančna inspekcija izvršila pregled in ugotovila, da je tov. Lemut zagrešil takšna kazniva dejanja, zaradi katerih je potrebno, da se ga odstrani s tega položaja.

V zvezi z gornjim predlagamo, da se v smislu 99. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov imenuje komisije, ki bo pregledala delo imenovanega ter predlagala ustrezne ukrepe.

V komisijo se imenujejo:

1. Kristan Ivan,
2. Pozaršek Franc,
3. Vidmar Ivan,

Predsednik da gornji predlog v razpravo.

Ker k gornjemu predlogu ni bilo nobenih pripomb, da predsednik gornji predlog na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

9. Tržna inspekcija MLO Ljubljana predlaga, da se razreši poslovodjo samostojne trgovine "Pri livarju", Djakovičeva ul. 2, ker je imenovani zakrival kazniva dejanja, za katera je bil predan Okrožnemu javnemu tožilstvu.

Predlagamo, da se v smislu 9. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov imenuje komisija, ki bo pregledala delo poslovodje in ugotovila, ali se izpolnjeni pogoji za odstranitev.

10. Državni sekretariat za gospodarstvo LRS predlaga, da se na osnovi 1. in 3. točke 95. člena ter 1. odstavka 99. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov, nadalje 6. točke 83. člena Uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah razreši dolžnosti direktorja trg. podjetja "Železnina" tov. R a u h Rudolf, Državni sekretariat utemeljuje svoj predlog s tem, da so bile v tem podjetju ugotovljene nepravilnosti v poslovanju podjetja.

Svet za gospodarstvo predlaga, da se v zvezi s predlogom Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS imenuje komisija, ki pregleda delo direktorja in ugotovi ali so podani pogoji za njegovo odstavite.

V Komisijo za gornja dva podjetja predlagamo:

1. Vrhovec Stane,
2. Marinček Ciril,
3. Valič Viktor,

Predsednik da gornja dva predloga v razpravo.

Ker k gornjima dvema predlogoma ni bilo nobenih pripomb, da predsednik gornja predloga na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

b/ Predlog za imenovanje komisije za reševanje pritožb o socialnih podporah na II. stopnji.

Svet za socialno varstvo MLO predlaga, da se imenuje komisijo za reševanje pritožb v zvezi s podeljevanjem podpor na II. stopnji.

V komisijo predlagamo:

1. Pečaver Albina- član mestnega zbora - za predsednika
2. Kumše Franc - član mestnega zbora- za člana
3. Krošelj Lado. član zbora proizvajalcev - za člana

Predsednik da gornji predlog v razpravo.

Ker k gornjemu predlogu ni bilo nobenih pripomb, da predsednik gornji predlog na glasovanje.

S o g l a s n o sprejeto.

Predno bi končal današnji dnevni red bi vas hotel obvestiti, da je 16. t.m. letna skupščina mest v Sarajevu. Predmetna mestna skupščina bo razpravljala vprašanje funkcioniranja ljudskega odbora in njegove administracije. S tem v zvezi bi moral obvestiti odbornike, da je naš ljudski odbor pripravil referat o funkcioniranju uprave ljudskega odbora in bo to eden od referatov, ki bo podlaga diskusije na konferenci. O vsebini dela ste bili iz časopisov poučeni. V ozirom na to, ker je bilo postavljeno vprašanje da bi šla manjša delegacija bi predlagal, za potrebno, da greva samo jaz in tajnik, ki se bo na konferenci pojavil kot referent. S tem v zvezi imam še en predlog in to je, da bi dobil od skupščine pooblastilo, da se na letni skupščini obdrži v Ljubljani. To je čisto normalno, da Ljubljana, po vabi, ker so se do sedaj vršile konference v Beogradu, Mariboru, Splitu, Skoplju in Sarajevu.

Oborniki so s ploskanjem odobrili predlog predsednika.

S tem je dnevni red izčrpan in predsednik zaključuje sejo.

Vodja zapisnika:
(Šivio Silvo)

P r e d s e d n i k:
(Dermastia dr. Marijan)

Overitelja zapisnika:

1. (Arko Nika)

2. (Alič Franc)

